42

A NAGY-SZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1885. ÉV MÁRCZIUS HÓ 26. NAPJÁN

NAGY-SZALONTÁN TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

ÉS

BIRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA

BALOG AMBRUS

EGYHÁZMEGYEI FŐJEGYZŐ.

DEBRECZEN,

NYOMATOTT A VÁROS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1885. — 578.

A NAGY-SZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1885. ÉV MÁRCZIUS HÓ 26. NAPJÁN

NAGY-SZALONTÁN TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

ÉS

BIRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA

BALOG AMBRUS

EGYHÁZMEGYEI FŐJEGYZŐ.

DEBRECZEN,

NYOMATOTT A VÁROS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1884. — 578.

A nagy-szalontai ev. ref. egyházmegye 1885. márczius hó 26-dik napján Nagy-Szalontán tartott közgyülésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Szél Kálmán esperes és **Ercsei Sándor** helyettesitett egyházmegyei gondnok elnöklete alatt jelen vóltak:

Lelkészi tanácsbirák:	**Világi tanácsbiró:**
Nagy Sándor szalontai,	Tisza István.
Böszörményi Károly,	— —
Ferenczi Gedeon,	— —
Nagy Péter ugy is mint e. m. közpénztárnok,	— —
Nagy Sándor ágyai.	— —

Jegyzők: Balog Ambrus lelkészi főjegyző, Sánta István világi főjegyző, Nagy Imre lelkészi aljegyző.

Lelkészek: Böszörményi Lajos, Márk Ferencz, Bögös Lajos, Szücs József, Bernát Lajos, Sipos Imre, Szondi Géza, Bán József, Csiha Márton, Fekete Imre, Bethlendi Sándor, Pató Károly, Makai László, Nagy Endre.

Tanitótestület képviselője: Szőke János.

Egyházak képviselői:

B.-Böszörményből:	Kutasi Ferencz.	**N.-Szalontáról:**	Dr. Balog Elek,
Sarkadról:	K. Tót Lajos.	„	Mólnár Ferencz.
Ugráról:	Makai István.	**N.-Zerindről:**	Must Mihály.
N.-Harsányból:	Faragó Sándor.	**Tamásdáról:**	Vas József.

Elnöklő esperes — buzgó ima után — szivélyesen üdvözölvén jelen közgyülésünk összegyült alkotó tagjait: a gyülést megnyitottnak nyilvánitja.

1. Az egyházak és tanitótestület képviselői:
a fent kitett sorrendben, megbizó leveleik alapján, igazoltatnak.

2. Elnöklő esperes köztudomásra hozza, hogy a hozzá érkezett bejelentések szerint Tisza Kálmán egyházmegyei gondnokunk országkor-

mányzói elfoglaltatása miatt, — Tabajdi Károly világi tanácsbiró a főrendiházban épen most folyó nagyfontosságu tárgyalás miatt, — Lovasi Ferencz világi tanácsbiró másnemü elfoglaltatása miatt, — Nagy Dániel lelkészi tanácsbiró elodázhatatlan sürgős egyházi teendői miatt, — Benedek László világi tanácsbiró betegsége miatt, — Krucsó Ferencz, a tanitótestület egyik képviselője, szintén betegsége miatt: jelen gyülésünkön részt nem vehetnek.

Sajnos tudomásul vétetik.

Tisza Kálmán szeretve tisztelt egyházmegyei gondnokunk táviratilag is kifejezett üdvözletére válaszul egész közgyülésünk osztatlan, rokonszenves tiszteletének, s meleg ragaszkodásának jegyzőkönyvi nyilvánitása elrendeltetik.

Az egyházi törvények 41. §-a értelmében helyettes elnöktársul Ercsei Sándor világi tanácsbiró felkéretik.

3. A 3—1883. márcziusi egyházmegyei végzés 4-dik pontja értelmében elkészitett tárgysorozat felolvastatván:

azon változtatással, hogy az ott 41., 73. és 74. számok alatt felvett ügyek a 18-ik szám után tárgyaltassanak, helyben hagyatik és tanácskozási sorrendül elfogadtatik.

4. Tisza István, a 4—1884. márcziusi egyházmegyei végzés szerint megválasztott világi tanácsbiró, az eskütételre felhivatván:

tanácsbirói esküjét leteszi, — s azon kijelentéssel, hogy az iránta nyilvánult bizalmat nem szavakban, hanem tettekben és ügybuzgóság által igyekszik ereje és tehetsége szerint megköszönni, általános éljenzések között, székét elfoglalja.

5. A szavazatbontó bizottság 1884. deczember 7-én kelt jegyzőkönyve szerint egyházmegyei lelkészi tanácsbiróul, általános többséggel Nagy Dániel komádii lelkész választatott meg, ki azonban előhaladott korára és változó egészségére hivatkozva, e hivatalt el nem fogadja.

Lovasi Ferencz, egyházmegyei világi tanácsbirói tisztéről előhaladott életkora és megváltozott családi körülményei miatt szintén lemondását nyilatkoztatja ki az elnökséghez intézett levelében.

Fónagy László világi tanácsbiró elhalálozván: helye szintén betöltendő.

Tisza István, világi aljegyzői tisztéről lemondván: e tekintetben is intézkedni szükséges.

Utasittatik az elnökség, hogy egy lelkészi és két világi tanácsbiróságra, valamint a világi aljegyzőségre is szavazást rendeljen el. — A szavazatok felbontásával esperes elnöklete alatt Ercsei Sándor, szalontai Nagy Sándor, Tisza István és Nagy Péter urakból álló küldöttség bizatik meg, mely kül-

döttség a szavazatok eredménytelensége esetén ujabb szavazás elrendelésére is felhatalmaztatik.

Lovasi Ferencznek pedig, 30 éven át hüséggel, ügyszeretettel és igaz vallásos buzgósággal teljesitett tanácsbirói működéséért egyházmegyei közgyülésünk hálás köszönetének nyilvánitása jegyzőkönyvileg elrendeltetik.

6. Olvastatott az 1884-dik évről beterjesztett következő esperesi jelentés:

„Nagytiszteletü egyházmegyei közgyülés! Midőn az 1884-dik évről szóló, — az egyházmegye szellemi s anyagi állapotát feltüntető — jelentésemet beterjeszteni szerencsés vagyok, bátorkodom megjegyezni, hogy az ennek alapjául szolgáló adatokat, részint a hivatali elődömtől átvett egyházlátogatási jegyzőkönyvekből, részint a lelkészi hivatalok által hozzám beterjesztett jelentésekből meritettem.

I. Vallás-erkölcsi állapot.

A közönséges isteni tisztelet gyakorlása innepnapokon, s a vasárnap délelőttjén egyházmegyénk minden egyházában általában dicséretesnek van jelezve; — megzavarja ugyan ezt több helyütt az, hogy vasárnap tartatnak a vásárok, a mi kétségtelenül eltereli a figyelmet a vallásos buzgóság gyakorlásától, — s alkalmat ad az erre különben is ma fogékony korszellemnek, hogy az urnapjának megülését mellőzze, s azt rendeltetésével homlokegyenest ellenkezőleg használja fel. Vasárnap délutánonként egyházmegyénk 13 egyházában tartatik káté-magyarázat, 7-ben bibliamagyarázat, 11-ben felváltva e kettő, 8-ban egyszerü könyörgés, 5-ben semmi isteni tisztelet. Köznap reggelenként, naponként 16 egyházban, — csak bünbánati hetekben 9 egyházban tartatik isteni tisztelet, 8 egyházban hetenként egyszer vagy kétszer, 11 egyházban egyszer sem. — Köznap délután naponként 5 egyházban tartatik isteni tisztelet, 39-ben nem. Köznapokon bibliamagyarázat tartatik 7 egyházban, nem tartatik 37-ben. Urvacsoráztak 21 egyházban 17,693-an.

Az erkölcsi állapot megitélésére szolgáljanak a következő adatok: törvénytelen szülöttek száma 308 (3265 szülött közül); törvénytelenül együtt él, a mennyire ez kipuhatolható volt 284; visszás házas 106, kik közül lelkészi békéltetés folytán kibékült 31, törvényesen elvált 29; hozzánk áttért 32, kitért 11; vegyes házasság 113; nazarénusok vagy más szekta hivei vannak 7 helyen, kik is a lelkészi szolgálatot nem veszik igénybe, születési és halálozási eseteik a polgári hatóság utján tétetnek át a lelkészi hivatalokhoz, — különben bármilyen rajongással igyekezzenek is toborzani hiveiket, számuk nem csak nem szaporodott, de az anyakönyvi adatok egybevetése nyomán határozottan fogyott, főként oly helyeken, hova régebben

befészkelték magukat, s hol már az ujság ingerével nem hathatnak. Botrányos büneset — fájdalom — 6 helyen fordult elő; öngyilkosság egy helyen 2.

II. Iskolaügy.

Iskoláink fejlődését nagyon gátolja az, hogy a tankötelesek sok helyen, a nyári munka idején, elvonatnak az iskolától, s vagy csak hézagosan, vagy átalában nem járnak iskolába a munkaidő megszüntéig; továbbá, hogy elemi iskoláinkban az V. és VI. osztály átalában nincsen felállitva és az ismétlő iskola csak is kivételesen itt-ott van életbe léptetve. Gátolja iskoláink fejlődését kétségtelenül szegénységünk, anyagi erőink gyengesége, mely miatt tanitóink nincsenek mindenütt méltányosan dijazva, s iskoláink nincsenek kellő taneszközökkel felszerelve. A tanitás eredményének megitélésénél zsibbasztólag hat az, hogy az iskoláinkban használt tan- és vezérkönyvek nagyon különböznek egymástól, — és hogy az egyházlátogatóság jegyzőkönyve nem egyöntetü.

Az 1884-dik évben az egyházlátogatást Zsadány, Ugra, N.-Harsány, Szakál, M.-Homorog, Komádi, M.-Sas, B.-Böszörmény, K.-Apáti egyházközségekben teljesitette Nagy Dániel esperes és Nagy Imre egyházmegyei aljegyző. Beterjesztett jegyzőkönyvükben a Forrás József vezetése alatt levő harsányi fiiskola kitünőnek, a Kutasi Ferencz és Rovács János vezetése alatti b.-böszörményi fiiskolák jelesnek, a komádii külső fiiskola jelesnek van feltüntetve.

Szentleányfalván, Pankotán, Boros-Sebesben, Szemlakon, Kis- és Német-Peregen az egyházlátogatást teljesitették Ferenczi Gedeon tanácsbiró és részben Tabajdi Károly tanácsbiró, részben Szondi Géza lelkész, részben Szabó József tanár. Beterjesztett jegyzőkönyvük szerint a Baksai Gyula vezetése alatt levő szentleányfalvai iskola türhetetlen rosz és elhanyagolt levén, ide segédtanitóul Dabis Ferenczet alkalmaztam, Szemlakon a Schladt Henrik vezetése alatti iskola gyenge, elhanyagolt, a növendékek, főleg a magyar nyelvben visszaestek.

Erdő-Gyarakon, Bajjon, Árpádon és F.-Tóthon az egyházlátogatást végezték Bögös Lajos és Bessenyei Mihály. Jegyzőkönyvük szerint F.-Tóthon a lelkész vezetése alatt levő iskola nagyon elhanyagolt levén, ugy ennek javitására, mint lelkészi állásából kifolyó kötelességeinek buzgó teljesitésére elnökileg felhivatott Derekas János, — Bajjon 1884. szeptember elején Kis Ferencz peregi vólt tanitó foglalván el a tanitóságot, az egyházlátogatási jegyzőkönyvnek a bajji iskolára s tanitóra vonatkozó megjegyzései intézkedést nem igényelnek.

A vadászi, bél-zerindi, tamásdai, f.-gyarmati, nagy-zerindi, erdőhegyi egyházakban az egyházlátogatást vágezték ágyai Nagy Sándor tanácsbiró és Márk Ferencz lelkész. — Beterjesztett jegyzőkönyvükben a Kis István vezetése alatt levő f.-gyarmati leányiskola, és a Szabó József vezetése alatt levő n.-zerindi fiiskola kitünőnek van jelezve; ugy F.-Gyarmaton, mint

N.-Zerinden feltünőleg nagy a tankötelesek mulasztása, valamint nagy azon hiány is, hogy iskoláikban ürszék nincs. Ezen egyházlátogatási jegyzőkönyvben tett megjegyzések szüksége, — mennyiben Tamásdán időközben uj tanitó alkalmaztatott Peleskei Dániel személyében, — és mert a vadászi iskolában ürszék épittetett, — részint nem forog fenn, részint másutt önállóan fog felemlittetni.

A geszti, m.-gyáni egyházakban Ercsei Sándor és Nagy Péter tanácsbiró, — az okányi, s.-kereszturi, sarkadi, anti, köte-gyáni egyházakban Nagy Péter tanácsbiró és Makai László lelkész, — a gyantai, ujlaki, sonkolyosi, jánosfalvai, nyégerfalvai, belényesi, tenkei egyházakban Nagy Sándor — szalontai — tanácsbiró, Szücs József lelkész, Fenesen és Tárkányban szalontai Nagy Sándor és Benedek László e. m. tanácsbirák végezték az egyházlátogatást, s beterjesztett jegyzőkönyvük szerint, Tárkány és Tenke kivételével, mindenütt feltünő nagy a mulasztók száma, s visszás azon gyakorlat, hogy a közvizsgát virágvasárnapon tartják és nem juniusban. Tárkányban a leányiskola mielőbb átadandó rendeltetésének. Remetén, hol az egyházlátogatást Benedek László tanácsbiró és Sipos Imre lelkész végezték, a tanitó Széles Lajos elhanyagolt iskolájának emelésére utasittatott.

III. Anyagi állapot.

Az 1883. évről szóló egyházi, — s illetőleg gondnoki számadásokat, — hitelesitő okmányaikkal együtt, az egyházi törvény 234. §-a értelmében bekivánván, azokat az egyházmegyei számvevő székhez áttettem, mely is e tárgyu jelentését egyházmegyénk közgyüléséhez külön adta be.

Az egyházak ingó és ingatlan vagyonáról kiállitott rendszeres leltárt az egyházi törvény rendelete szerint minden egyháztól bekivánván, — azokat — a helyszinén leendő hitelesités végett kérem a folyó évben eljáró egyházlátogató küldöttségnek kiadatni, s majdan az egyházmegye levéltárában elhelyeztetni, az egyházlátogatási küldöttség utján eszközlendő folytonos nyilvántartás kötelezettsége mellett.

Ezen átalános megjegyzés után áttérek az 1884-ik év folyamán történt épitkezésekre és adományokra.

A) Épitkezések és javitások.

Ágyán lelkészi lakon 97 forint értékben, — Anton lelkészi lak javitás 400 frt, iskolában ürszék 50 frt, — Aradon templom, s torony javitás 375 frt, — Árpádon az egyházi épületeken javitás 100 frt, — Bajjon iskolajavitás 130 frt, — Belényesen lelkészlaknál javitás 38 frt, iskolában padok 40 frt, — Fenesen lelkészlakon melléképület 100 frt, — Geszten templom- és magtár zsindelyezés 400 frt, — Harsányban lelkészlakon javitás 30 frt, — Köte-Gyánban két iskolánál ürszék 200 frt, — Erdő-Gyarakon iskolajavitás 175 frt, — F.-Gyarmaton a leányiskola ujonnan fedetett, lelkészlakon melléképület javittatott 450 frt, — iskolák részére taneszközök

20 frt, — Homorogon lelkészlakon melléképület javitás 25 frt, — Gyantán lelkész lakon melléképület, — melyhez nagyváradi r. kath. püspök Lipowniczki István ur faanyagot, — négy egyháztag talpfákat ajándékozott — 200 frt értékben, — M.-Gyorokon templom, s lelkészlak tetőzete javittatott 126 frt, — S.-Kereszturon lelkészlakon melléképület emeltetett, melyhez 1000 kéve nádat Tisza István ur adományozott, — Okányban a tanitói lakon melléképület épittetett 45 frt, — K.-Peregen lelkészlakon javitás 250 frt, — Szemlakon uj templom és torony épitése van folyamatban, — Sarkadon két tanterem padoltatott, s székekkel láttatott el 400 frt, lelkészlak tetőzetén javitás 120 frt, — Szalontán Pápai Ferencz presbiter adományából a templom vizlevezető csatornával láttatott el 300 frt, — Tárkányban iskolaépület zsindelyeztetett 200 frt, — Nyégerfalván a tanitói lakon melléképület javittatott 61 frt, — Tenkén az uj diszes templom, s torony épitése befejeztetett 30,000 frt, Ujlakon templomon, s egyházi épületeken javitás 50 frt, — Vadászon templom fedele ujból festetett, — iskola javittatott, két iskolában ürszék 129 frt, — tehát épitkezés és javitás történt összesen 34,622 frt értékben.

B) Adakozás és hagyomány.

Aradon b. e. Nagy Sándor törvényszéki elnök hagyományozott ref. iskolaépületre 1000 frt, — Árpádon adomány az egyház részére 5 frt, — Belényesen adomány az egyház részére Szolich Károlyné 50 frt, — néhai Béki Rozalia hagyománya 40 frt, — B.-Böszörményben keresztelő edényre adományozott egy magát megnevezni nem akaró nő 10 frt, — Ambrozy Márton 5 frt, — Erdőhegyen orgonára hagyományozott néhai Biró Juliánna 500 frt, — Geszten n. m. Tisza Kálmán ur templom zsindelyezésre 100 frt, neje Gróf Dégenfeld Ilona 50 frt, Tisza Lajos ur 25 frt, — Harsányban többen adományoztak az egyháznak 11 frt, — Köte-Gyánban a községi képviselő testület szegény gyermekek könyv- és ruhasegélyére 50 frt, — Erdő-Gyarakon gyulai lakos Sánta Gábor és neje Csüri Anna 40 frtot, melyből 30 frt lelkészi-, 10 frt tanitói földvételre forditandó, — Homorogon iskolai czélokra 10 frt, egyházira 5 frt adomány, — S.-Kereszturon Bölöni Sándor ur 20 frt, — Pankotán az egyház nagyobb mérvü épitkezései folytán felvett adósság törlesztésére gyült adomány 375 frt, — Riegler Istvánné értékes urasztali teritőt adott, — K.-Peregen Kovács Bálint 1000 frt értékü vagyonát az egyháznak hagyta, — Sarkadon Szekeres István és Bende Gábor árvagyermekek segélyeül 10 frt, ugyan erre két magtár jövedelméből 29 pár csizma, szegények segélyeül gróf Andrási alapitványból és magtárból 250 frt, — Szakálon a község lakosai napszámukkal közösen keresett 118 frtot az egyház adósságainak törlesztésére adták, — Szalontán szegénytanulók ruha segélyére adományozott a takarékpénztár 70 forintot, a kereskedők társulata 20 forintot, többen az egyháznak 223 forintot, Kálmándi Mihály 200 forintot, — Tenkén orgona alapra többen adakoztak 100 forintot, Jenei Mihályné adományozott 2 darab urasztali teritőt, értéke 43

frt, — Porcsalmi Róza egy nagy urasztalai teritőt 60 frt, — özvegy Cséki Mihályné egy kisebb teritőt 6 frt értékben, templom diszitésre adakoztak Pálinkási Imre 5 frt, Egri Sára 10 frt, Arany Zsuzsánna 5 frt, Bernát Lajosné 5 frt, Nagy Dániel 4 forintot, — Ugrán Gencsi Jánosné adományozott az urasztalára egy kendőt, értéke 5 frt, — egy szegény idegen libapásztor 1 forintot, — Bél-Zerinden templom épitésre adományozott a Gusztáv Adolf egylet 169 forintot, az országos ref. közalap 200 forintot, — N.-Zerinden Boros Andrásné Mátyás Juliánna adományozott egy urasztali teritőt 20 frt értékben; — az összes adományok és hagyományok értéke 3817 forint. — Ezen kivül az urasztala több helyütt részint egész éven át, részint egyes alkalmakkor, egyes buzgó egyháztagok adományából láttatott el kenyérrel és borral, mint F.-Gyarmaton, M.-Sason, B.-Ujlakon és Nagy-Szalontán.

Megjegyzem, hogy 5 egyházközség van, hol az egyházi hivatalnokok közvetlen maguk szedik be fizetésüket az egyháztagoktól; a többiekben a presbiterium szedeti azt; két egyház van, hol az egyházi épületek biztositva nincsenek, a többiekben — 2 kivételével — a „Fonciere-Pesti biztositó társulatnál," ez utóbbiakban pedig az „Első magyar átalános biztositó társulatnál" vannak biztositva az egyházi épületek.

A mult 1884. évről 7 egyházközségben nem nyerték ki az egyházi hivatalnokok fizetéseiket.

IV. Népmozgalmi adatok.

Egyházmegyénkben van 43 anyaegyház, 44 lelkészi állomással, a melyből betöltetlenül van 4 állomás, — ugy hogy van jelenleg 40 lelkész, továbbá 7 segédlelkész, — együtt 47. Leányegyház van 6, — fiókegyház 167. Az anya-, leány- és fiókegyházakban a lelkek száma 70,763, a születtek száma 3265, — a meghaltak száma 2126, — az ujházasok száma 764, — a konfirmáltak száma 761.

Tanitói állomás van összesen 84. Ebből lelkész-tanitóval betöltve 5, — választás alatt 2, — ideiglenessel betöltve 1. És igy tisztán tanitó által betöltött tanitói állomás van jelenleg 76, ezek közül egy mellett segédtanitó levén alkalmazva, van összesen 77 tanitó, kik közül 35 tanitói oklevéllel, — 28 igazolvánnyal — 14 egyikkel sem bir.

Tankötelesek száma 6—12 évig 6923; — ezek közül feljárt 6136, nem járt 787; — tanköteles 13—15 évig 2765, közülök feljárt 265, nem járt 2500.

V. Halálozás.

Fájdalmas részvéttel jelentem be, hogy egyházmegyénk utóbbi gyülése óta elhalt Fónagy László egyházmegyei tanácsbiró, ki 11 éven át buzgó odaadással és kitartó erélylyel egyházmegyénk ügyeinek hű munkása és tanácsbirója volt. Továbbá elhunyt aradi törvényszéki elnök Nagy

Sándor, ki a 60-as években egyházmegyénknek egyik tevékeny tanácsbirója volt. — A lelkészek közül elhaltak Kutasi Ferencz remetei lelkész, Bor Áron kötegyáni lelkész; — a tanitók közül Csizek Frigyes n.-peregi előkönyörgő tanitó és Bihari Gábor árpádi ideiglenes tanitó.

Nagytiszteletü egyházmegyei közgyülés! Midőn egyházmegyénk szellemi és anyagi állapotáról szóló jelentésemet a fentebbiekben van szerencsém beterjeszteni, — tisztelettel felkérem lelkésztársaimat, hogy a vallásos buzgóság táplálása és emelése czéljából mindenütt nyujtsanak alkalmat és minden alkalmat használjanak fel a közönséges isteni tisztelet gyakorlására. E végből tartsanak vasárnap délutánonként mindenütt káté-magyarázatot, — köznap reggelenként könyörgést, — s a földmivelői munka szünetelése idején, — november elejétől, márczius közepéig, — mikor templomaink látogatottabbak: tartsanak hetenként egyszer bibliai magyarázatot.

Buzgón kérem a nagytiszteletü egyházmegyei közgyülést, hogy minden lehetőt tegyen meg iskolaügyünk emelése tárgyában. E végből megujitván e tárgyu régibb határozatait, ugy az oktatásügyi törvény, mint az országos ref. zsinat által megállapitott, s kötelező erejüvé tett köznevelési és közoktatási szervezet értelmében mondja ki, hogy egyházmegyénk minden iskolájában, a tanitás szeptember 1-től junius 30-ikáig tart, s ezen idő alatt, a tankötelesek szorgalmas iskoláztatására, s a mulasztókkal szemben a törvényszerü eljárás alkalmazására minden presbiterium szigoruan utasittatik. A presbiterium köteles mindenütt az iskolát a szükséges taneszközzel, iskolai anyakönyvvel és mulasztási naplóval ellátni, — melyeket is megőrizni, rendeltetésére felhasználni, s az egyházi felsőbb hatóság által megállapitott tantervet megtartani és az az által kiszabott tankönyveket használni, minden tanitónak állásából folyó kötelessége, — s addig is, mig a tanügyi bizottság e tankönyveket meghatározná, bátor vagyok ilyenekül ajánlani:

I. Vallástanból. 1. Bibliai történetek B. P. 2. Rövid utmutatás a ker. vallás előadására. 3. Ker. egyháztörténet B. P. 4. Szent biblia ismertetés Zákány I. 5. Énekes könyv.

II. Magyarnyelv: 1. A.B.C. Gönczi Pál. 2. Olvasó könyv Gáspár I., II., III., IV. 3. Nyelvtani gyakorló könyv Nagy László.

III. Magyar történelem: 1. Magyarok története rövid kivonatban B. P. 2. Magyarország története Ballagi K. és Nagy László.

IV. Földrajz: 1. Földrajz népiskolák számára Laki Dániel.

V. Természetrajz népiskolák számára Hajdu László.

VI. Természettan: 1. Természettan B. P.

VII. Polgári jogok s kötelességek B. P.

Addig is mig a mindennapi iskola felsőbb osztályai fokozatosan fejlesztetnének népiskoláinkban: léptettessék életbe az ismétlő iskola, oly módon, hogy ennek tankötelesei a nagy munka idő szünetelése alatt — november elejétől márczius végéig — legalább hetenként 6 órán át iskolába járásra — tanitóink pedig ezeknek irás, olvasás, szám és az életben leginkább szükségelt irásbeli dolgozatok tanitására köteleztessenek, — a tanügyi bizottság részletes utasitása alapján; — ezen munkáért tanitóink külön

dijazandók, — például, minden közvizsgát tevő ismétlő iskolás után 50 krajczárral.

A rendszeres egyházlátogatásra nézve, bátorkodom inditványozni, hogy azt, az egyházi törvény 130. §-ban megnevezettek végezzék, évenként május, junius hóban, az egyházi törvény 134. §-a értelmében, — annak határozott kijelentésével, hogy közpénzt, vagy tartozást az egyházlátogatóság nem vehet át, nem szedhet be, — azok egyenesen az egyházmegye pénztárnokánál levén fizetendők. Megbizatik az esperes, hogy gyakorlati szempontból, szövegezze azon kérdéseket, melyekre egyházlátogatás alkalmával felelet adandó, — ezeket nyomassa ki, küldje el az egyházakhoz, hogy igy azok előre, lelkiismeretes pontossággal töltsék be ezen iveket és az egyházlátogató küldöttség saját tapasztalata után hitelesitse azokat.

Felkérem a nagytiszteletü egyházmegyei közgyülést, hogy a történt épitkezéseket és jótékony czélu adakozásokat, s hagyományokat méltóztassék örvendetes tudomásul venni, s az adakozóknak és hagyományozóknak jegyzőkönyvileg köszönetet nyilvánitani, —

s végül egyházmegyei tanácsbiró Fónagy László halála fölött részvétét kifejezni, s a megürült világi tanácsbiróság betöltése iránt a szokásos módon intézkedni!!

Helyeslő tudomásul vétetvén: inditványai határozati erőre emeltetnek. Egész terjedelmében jegyzőkönyvileg kinyomatni rendeltetik.

7. Fónagy László emlékezete, — ki 11 éven keresztül egyházmegyénk ügyeit buzgó odaadással, kitartó erélylyel szolgálta, ki legközelebbi közgyülésünkben is betegség által bár testileg megtörve, de lélekben épen a legnehezebb ügyek eldöntésében a kitünő szakavatottságot lankadatlan buzgalommal tudta párositani — jegyzőkönyvileg megörökittetik.

Béke és áldás lebegjenek hült porai felett!

8. Beterjesztetett az esperes által továbbitott hivatalos pénzekről összeállitott következő számadás:

Nagy tiszteletü egyházmegyei közgyülés! Van szerencsém jelenteni, hogy a következő hivatalos pénzek továbbittattak általam

Idő	Okmány szám		Bevétel frt	Bevétel kr	Kiadás frt	Kiadás kr
1884 szept. 19	62	216—1884. e. ker. végzésből a ref. segély egyl. a nyégerfalvai egyháznak	50	—	—	—
„ 19	ad. 62	elküldetett ezen segély a nyégerfalvai egyháznak	—	—	50	—

Idő	Okmány szám		Bevétel frt	Bevétel kr	Kiadás frt	Kiadás kr
1884.						
szept. 24	209	—1884. e. ker. végzésből rendkivüli államsegélyből:				
	64	számu okmány bélzerindi egyháznak	40	—	—	—
	64	„ „ Fábián László nyégerfalvai tanintónak	20	—	—	—
szept. 25	ad. 64	elküldetett bélzerindi egyháznak. .	—	—	40	—
	„	„ Fábián Lászlónak . . .	—	—	20	—
nov. 30	157	az országos ref. közalapból 1883-ról segély	1030	—	—	—
decz. 2	ad157/1	ebből elküldetett Belényesnek . .	—	—	200	—
„ „	„ /2	„ „ Bél-Zerindnek . .	—	—	200	—
„ „	„ /3	„ „ F.-Tótnak . . .	—	—	100	—
„ „	„ /4	„ „ M.-Gyoroknak . .	—	—	100	—
„ „	„ /5	„ „ Nyégerfalvának .	—	—	100	—
„ „	„ /6	„ „ Szakálnak . . .	—	—	100	—
„ „	„ /7	„ „ Szentleányfalvának	—	—	50	—
„ „	„ /8	„ „ Csermőnek . . .	—	—	100	—
„ „	„ /9	„ „ Rácz Károly m.-gyoroki volt lelkésznek. . . .	—	—	80	—
1885.						
január 6	7	Egyházmegyei pénztárnok Nagy Péter közalapi járulékból 1883-ról áttett . . . . 349 frt — kr.				
„ „	„	1884-ről áttett . 341 „ 26 „	690	26	—	—
„ „	ad. 7	Ezen összeg a magy. Földhitelintézetnek elküldetett	—	—	690	26
február 19	66	e. megyei pénztárnok Nagy P. áttett 1883-ról . . . 196 frt 70 kr.				
„ „	67	1884-ről . . . 586 „ — „	782	70	—	—
„ „	ad 66/67	Ezen összeg elküldetett a magy. Földhitelintézetnek	—	—	782	70
márcz. 4	94	1884-ről tüzkármentesitési nyeremény osztalék.	30	—	—	—
„ 12	ad. 94	Ez összeg átadatott Nagy Péter e. megyei pénztárnoknak	—	—	30	—
		összesen	2642	96	2642	96

Midőn ezen összegek átvételét igazoló nyugtákat és ellennyugtákat bemutatni szerencsém van mellékletben, — kérem azokat jóvá hagyó tudomásul venni, s azokra vonatkozólag részemre a felmentvényt megadni“ !

E számadás megvizsgálására Dr. Balog Elek, Márk Ferencz és Bán József kiküldetvén: jelentik, miszerint „az esperesi számadást 1884. évi szeptember 19-től 1885. márczius 4-ig terjedő tartamra megvizsgálva, miután ugy bevételében, mint kiadásában a megfelelő okmányokkal összehasonlitottuk, azt mindenben teljesen helyesen vezetettnek és rendben levőknek találtuk. Ennek alapján, e számadásra vonatkozólag az esperesi hivatalnak a felmentvényt megadatni véleményezni vagyunk bátrak.“

Tudomásul vétetik.

A felmentvény megadatik.

A számadás levéltárba tétetni rendeltetik.

9. Olvastatott az esperesnek az államsegély kiosztása iránt tett következő inditványa:

„A 7—1884. sz. a. egyházmegyei végzésben az államsegélyből állandóan segélyezendőknek vannak felvéve a sonkolyosi, f.-tóti, m.-gyoroki, szakáli egyházak 50—50 forinttal; a m.-gyoroki és szakáli lelkészek 40—40 forinttal, Diószegi Endre elnyomorodott lelkész, a német-peregi és sonkolyosi tanitó 25—25 forinttal.

Mivel azonban az itt nevezett egyházak, a sonkolyosi kivételével, az országos közalapból 100—100 forint segélyt nyertek, s remélhető, hogy azt a jövőben is megnyerik, valószinüleg a sonkolyosi is: ez esetben bátorkodom inditványozni, hogy az államsegélyből, mint a mely különben is egyházi hivatalnokok személyi segitségére adatik, ne nevezett egyházak, hanem azoknak lelkésztanitói segélyeztessenek. És mivel Sonkolyoson állami tanitó lett alkalmazva, s Német-Peregen a tanitó aránylag jobban van dijazva: helyettök a nyégerfalvai, jánosfalvai, cserméi és esetleg kisházai tanitók részesittetnének segélyben; ugy hogy

a sonkolyosi, f.-tóti, gyoroki, szakáli lelkész à 50	200 frt —
Diószegi Endre elnyomorodott lelkész	40 „ —
nyégerfalvai, jánosfalvai, cserméi, kisházai tanitók à 30 frt	120 „ —
összesen	360 frt —

segélyt nyernének a rendesen 360 forintnyi államsegélyből.“

Azon megjegyzéssel, hogy a kisházai tanitó helyett a széplaki tanitó segélyeztessék: az inditvány elfogadtatik és határozati erőre emeltetik.

10. A szavazatbontó bizottságnak 1884. szeptember 4. és október 6-dik napjain felvett, s esperesileg is körözött jegyzőkönyvei szerint, az első szavazás eredményre nem vezetvén: a második szavazás alkalmával Katona Mihály szalontai gimnaziumi tanár, szavazat többséggel lelkész-gyámintézeti pénztárnokul megválasztatott.

Hivatalos tudomásul vétetik.

11. A lelkész-gyámintézeti választmány beterjeszti Katona Mihály pénztárnoknak, a számvevő által átnézett, s nevezett választmány által helyben hagyott következő számadását:

Számadás

a nagy-szalontai ev. ref. egyházmegye lelkész-gyámintézetének pénztáráról, az 1884. évről.

Sorszám	Tétel megnevezése	Egyes tétel frt	kr	Befizetve frt	kr	Hátrálékban frt	kr	Összesen frt	kr
	A) Jövedelem.								
1	1884. jan. 3-án volt a pénztár állása	27,741	12	—	—	—	—	—	—
	Ebből az 1884. okt. 8-án tartott e. m. közgyülés 15. sz. a. végzése alapján Nagy Lajos gyaraki, volt lelkész tagsági dij hátráléka	68	76	—	—	—	—	—	—
	leüttetvén: lett a pénztár állása	27,672	36	27,459	56	212	80	27,672	36
	Ehhez jött az év folyamában:								
2	A kötelezvényen elhelyezett 23,337 frt 08 kr. 8%-os kamatja . . .	—	—	1714	74	98	92	1813	66
3	A tak. pénztárban elhelyezett időközi tőkék időközi kamata	—	—	327	91	—	—	327	91
4	18 lelkész tagsági dijából à 21 frt.	378	—	—	—	—	—	—	—
5	16 lelkész tagsági dijából à 14 frt.	224	—	—	—	—	—	—	—
6	9 lelkész tagsági dijából à 7 frt	63	—	—	—	—	—	—	—
7	Bögös L. e.-gyaraki lelk. 2-szeres tagsági dijából	14	—	—	—	—	—	—	—
8	Betlendi S. tamásdai lelk. tagsági dijából. . . .	7	—	—	—	—	—	—	—
9	Nagy Endre s.-kereszturi lelk. tagsági dijából . .	7	—	—	—	—	—	—	—
10	Tabajdi L. szatmári lelk. önkéntes tagsági dijából .	21	—	—	—	—	—	—	—

Sorszám	Tétel megnevezése	Egyes tétel frt	kr	Befizetve frt	kr	Hátrálékban frt	kr	Összesen frt	kr
11	Gerőcs L. szentesi lelk. önkéntes tagsági dijából .	21	—	—	—	—	—	—	—
12	Kálmán E. kilépett lelk. önkéntes tagsági dijából	7	—	—	—	—	—	—	—
13	Diószegi E. nyugalomba lépett lelk. tagsági dijából	3	—	385	50	359	50	745	—
14	Az 1883. évi államsegélyből	603	—	—	—	—	—	—	—
15	Erdőhegyi egyh. e. m. gyülés váltsága	125	28	—	—	—	—	—	—
16	Egyes egyházak évi adományából	26	30	—	—	—	—	—	—
17	Mezei Ferencz évi adománya	6	30	—	—	—	—	—	—
18	A fonciere-pesti bizt. intézet adománya	5	49	—	—	—	—	—	—
19	Márk Ferencz számv. széki napi dijának ide adományozásából	4	—	—	—	—	—	—	—
20	A bajji egyh. gondnokától, lelk. birság részletéül .	12	50	—	—	—	—	—	—
21	Bögös L. e.-gyaraki lelk. kegyeleti átalányából befizetve.	50	—	832	87	—	—	832	87
22	Késedelmi kamatokból . .	—	—	25	99	54	44	80	43
	Összes jövedelem	—	—	30,746	57	725	66	31,472	23
	B) Kiadás.								
1	Gyámdijul 18 özvegy- és 14 árvának (egy részlet egyik-egyik pénztárból 61.16)	1409	85	—	—	—	—	—	—
2	Pénztárnoki tiszt. dij és irodai átalány.	70	—	—	—	—	—	—	—
3	Ügyvédi dij Kutasi F. hátr. behajtásáért	8	—	—	—	—	—	—	—
4	Postaköltség	—	10	1487	95	—	—	1487	95
	A kiadást levonva a jövedelemből vagyoni állapot 1885. jan. 3.			29,258	62	725	66	29,984	28

Huszonkilencz ezer kilenczszáz nyolczvannégy forint huszonnyolcz krajczár.

Sor szám	Tétel megnevezése	Egyes tétel frt	kr	Befizetve frt	kr	Hátrálékban frt	kr	Összesen frt	kr
	mely is következőleg van elhelyezve:								
1	Kötelezvényen 8%-os kamatra	23,337	08	—	—	—	—	—	—
2	A n.-szalontai tak. pénztárban 5%-os kamatra . .	5921	54	—	—	—	—	—	—
3	Hátrálékban van: és pedig 1884-ről fenti 2, 13 és 22 tételek szerint. . .	512	86	—	—	—	—	—	—
	fenti 2, régebbről fenti 1 tétel szerint	212	80	—	—	—	—	—	—
	Összesen	29,984	28	—	—	—	—	29,984	28
	Összefoglalás.								
	Az 1884-ik évi összes jövedelem (jöv. 2—22 tétel)	—	—	3287	01	512	86	3799	87
	Az 1884-ik évi összes kiadás (kiad. 1—4 tétel)	—	—	1487	95	—	—	—	—
	tiszta jövedelem 1884. évről	—	—	1799	06	512	86	2311	92
	Az 1883. év végén vagyon (jöv. 1 tétel)	—	—	27,459	56	212	80	27,672	36
	Vagyoni állapot 1885. jan. 3-ik napján.			29,258	62	725	66	29,984	28
	Külön számadás az uj pénztárról.								
	A) Jövedelem.								
1	1884. jan. 3-án volt e pénztár állása	12,432	25	—	—	—	—	—	—
	Ebből a 15—1884. sz. a. e. m. végzés értelmében Nagy L. tagdijhátrálékából e pénztárt illető . .	49	—	—	—	—	—	—	—
	levonva: lett e pénztár állása:	—	—	12,273	25	110	—	12,383	25
	Ehez jött az év folyamán:								
2	1884. évi jövedelmező tőke 12,147.59 8%-os kamata	—	—	971	76	—	—	971	76

Külön számadás az uj pénztárról.

Sor szám	Tétel megnevezése	Egyes tétel frt	kr	Befizetve frt	kr	Hátrálékban frt	kr	Összesen frt	kr
3	Rendes tagdijakból 43 lelkésztől	—	—	207	—	228	—	435	—
4	Kétszeres tagsági dijakból: Bögös L. 11 frt; Nagy E. 2 frt; Betlendi S. 4 frt	—	—	11	—	6	—	17	—
5	Önkéntes tagsági dijakból: Tabajdi L. 14 frt; Gerőcz L. 14 frt; Kálmán E. 2 frt	—	—	30	—	—	—	30	—
6	Államsegélyből	—	—	603	—	—	—	603	—
7	Erdőhegyi egyh. gyülés váltságából	—	—	75	28	—	—	75	28
8	Bajji lelk. birsági dij: 12 frt 50 kr; Fonciere ad: 5 frt 49 kr.	—	—	17	99	—	—	17	99
	Összes jövedelem	—	—	14,189	28	344	—	14,533	28
	B) Kiadás.								
1	Gyámdijul 7 özvegynek és 9 árvának	399	12	—	—	—	—	—	—
2	Pénztárnoki dijból e pénztárra szám.	20	—	419	12	—	—	419	12
	Levonva a kiadást a jövedelemből, lett az uj pénztár állása 1885. jan. 3-án .	—	—	13,770	16	344	—	14,114	16
	melyből jövedelmező tőke 1885-re	13,770	16	—	—	—	—	—	—
	hátrálékban van 1884-ről .	234	—	—	—	—	—	—	—
	„ „ „ előttről	110	—	—	—	—	—	—	—
	A uj pénztár állása 1885. jan. 3-án	—	—	13,770	16	344	—	14,114	16
	A régi pénztár állása 1885. jan. 3-án	—	—	15,488	46	381	66	15,870	12
	Mindkét pénztár állása 1885. jan. 3-án . . .	—	—	29,258	62	725	66	29,984	28

Kimutatása

azon hátrálékosoknak, kik a nagy-szalontai ev. ref. egyházmegye lelkész-gyámintézeti pénztárába az 1884-ik vagy régibb évekről kamattal vagy tagsági dijjal tartoznak az 1885. év márczius 20-ik napjáig.

Sor szám	Hátrálékos neve	Kamat		Tagsági dij		Összesen		Észrevétel
		frt	kr	frt	kr	frt	kr	
1	Sarkad-kereszturi egyház	14	04	—	—	14	04	
2	Pató Károly erdőhegyi lelkész . . .	—	—	6	—	6	—	
3	Böszörményi Pál bajji lelkész . . .	—	—	29	96	29	96	
4	Szondi Imre k.-peregi lelkész . . .	—	—	13	68	13	68	
5	Nyeste István m.-homorogi lelkész .	35	28	31	72	67	—	
6	Kocsa Károly pankotai lelkész . .	7	68	14	—	21	68	
7	Tömöri Mihály b.-sebesi lelkész . .	38	16	31	54	69	70	
8	Bernát Lajos tenkei lelkész	1	24	21	—	22	24	
9	Dobrai Ferencz fenesi lelkész . . .	—	—	14	—	14	—	
10	Szondi Géza sz.-leányfalvai lelkész .	—	93	44	24	45	17	
11	Sipos Imre belényesi lelkész . . .	1	84	14	—	15	84	
12	Bor Áron kötegyáni vólt lelkész . .	—	—	21	—	21	—	
13	Fekete Imre m.-gyoroki lelkész . .	—	—	3	50	3	50	
14	Makai László okányi lelkész . . .	—	—	21	—	21	—	
15	Kutasi Ferencz remetei vólt lelkész	—	—	80	98	80	98	
16	Pápai Lajos m.-sasi lelkész	—	—	21	—	21	—	
17	Győri József tárkányi lelkész . . .	—	—	32	17	32	17	
	Összesen	99	17	399	79	498	96	
	Ezeken kivül kegyeleti átalánynyal tartoznak:							
18	Bögös Lajos erdő-gyaraki lelkész . .	—	—	—	—	200	—	
19	Nagy Endre s.-kereszturi lelkész . .	—	—	—	—	190	—	
	És igy a hátrálék követelés fő összege:					888	96	

És ezen összegek után 1885. január 1-től a befizetés napjáig esedékes 8%-os késedelmi kamatokkal.

azaz nyólczszáz nyólczvannyólcz forint kilenczvenhat krajczár.

Jegyzet. Bögös Lajos e.-gyaraki lelkész, az alapszabályok 5. §-a értelmében a gyámintézet tulajdonává lett kegyeleti átalányból 200 frtot, melyet az alapszabályok 6. §-a értelmében, már a mult évben tartozott vólna lefizetni; — hasonlóképen Nagy Endre s.-kereszturi lelkész, szintén a gyámintézet javára esett, — az alapszabályok 5. §-a alapján — 190 frt kegyeleti átalányát, mely az 1884-ik év folyamában lett vólna fizetendő, le nem fizette, sem erről az alapszabályok 29. §-a értelmében a szabályszerü kötvényt egyik lelkész sem állitotta ki.“

Tudomásul vétetik, s egész terjedelmében jegyzőkönyvileg kinyomatni rendeltetik.

12. Ugyancsak a lelkész-gyámintézeti választmány beterjesztett jegyzőkönyvi kivonatában, azon okon, mert mióta nem annyira takarékpénztárban, mint a gyámintézeti érdekeltek javára szolgálólag betáblázott kötvényeken helyeztetnek el a gyámintézet pénzei — lényegesen megszaporodott a pénztárnok dolga: inditványozza, hogy ennek némi elismeréseül, az 1885. évi január 1-től kezdődőleg a pénztárnok tiszteletdija 70 forintról 100 frtra emeltessék.

Elfogadtatván, a gyámintézeti választmány utasittatik, hogy a pénztárnok tiszteletdijául az eddigi, évi 70 frt helyett 100 frtot tegyen folyóvá 1885. január 1-től fogva.

13. Szinte a lelkész-gyámintézeti választmány, beterjesztett jegyzőkönyvi kivonatában felkéri az egyházmegyei közgyülést, hogy miután a nevezett választmány tagjai közül többen elhalás, vagy hivatali elfoglaltság miatt kilépetteknek tekintendők, — a lelkész-gyámintézeti alapszabályok 17-dik §-a értelmében egy 7 tagból álló uj választmány megalakitása tekintetéből a szavazást rendelje el.

Esperes a szavazás elrendelésére felkéretik, azon megjegyzéssel, hogy e tekintetben szavazni nem a presbyteriumok, hanem egyházmegyénk r e n d e s l e l k é s z e i j o g o s u l v á k. A szavazat felbontására az 5-ik sz. a. kinevezett szavazatbontó bizottság, az ugyanott kijelölt hatáskörrel felhatalmaztatik.

14. Az egyházmegye házi pénztárának megvizsgálásáról dr. T i s z a I s t v á n tanácsbiró, N a g y I m r e és S z ü c s J ó z s e f lelkészek a következő jelentést terjesztik be:

„Nagytiszteletü egyházmegyei közgyülés! Alólirottak folyó évi február 26-án 81. sz. a. kelt esperesi megbizatásunk folytán az egyházmegyei közpénztár számadását megvizsgálván, van szerencsénk eljárásunk eredményét a következőkben terjeszteni elő:

I. E g y h á z m e g y e i k ö z i g a z g a t á s i k ö l t s é g.

A) Bevétel.

1. Az 1882—3-ik év végén maradt kötvényben és készpénzben	1017	frt	46 kr.
2. Az 1882—3-ik év végén maradt hátrálékokból bejött	129	„	15 „
3. Közköltőből	277	„	26 „
4. Jegyzőkönyvek — hátrálékban volt — árából	15	„	80 „
5. Jegyzőkönyvek árából 1883—4-ik évről	50	„	35 „
6. 1882—3-ik évben kivetett zsinati törvények árából	—	„	90 „
7. Bekeblezési s változási dijakból 1883—4-ik évről	9	„	45 „
8. A kikölcsönzött 800 frtnak 8%-os kamata	64	„	— „
Összesen:	1564	frt	37 kr.

azaz ezerötszázhatvannégy forint harminczhét krajczár.

B) Kiadás.

1. 25 darab nyugta szerint	558 frt 82 kr.
Ezt levonva a bevételből, marad kötvényben és készpénzben	1005 frt 55 kr.

azaz ezeröt forint ötvenöt krajczár.

C) Hátrálék.

1. Régibb hátrányok összege	289 frt — kr.
2. Az 1883—4-ik évről hátrálék	215 „ 70 „
Összesen:	504 frt 70 kr.
És igy a pénztár állása az 1883—4-ik év végén:	1510 frt 25 kr.

azaz ezerötszáztiz forint huszonöt krajczár.

* Jegyzőkönyvek árából hátrálék 1883—4. év végén	150 frt 66 kr.
** Zsinati törvények árából hátrálék 1883—4. év végén	6 „ 10 „
Összesen:	156 frt 76 kr.

II. Egyházkerületi közigazgatási költség.

A) Bevétel.

1. A mult év végén volt takarékpénztári könyvön és készpénzben	820 frt 42 kr.
2. Hátrálékból bejött	76 „ — „
3. 1883—4-ik évről az uj kivetés szerinti egyházkerületi közigazgatási költségből bejött	463 „ 36 „
Összesen:	1359 frt 78 kr.

azaz ezerháromszázötvenkilencz forint hetvennyolcz krajczár.

B) Kiadás.

1. Összes kiadás	670 frt — kr.

azaz hatszázhetven forint.

Ez összeget a bevételből levonva, marad	689 frt 78 kr.

azaz hatszáznyolczvankilencz forint hetvennyolcz krajczár.

Mely összegből, a nagy-szalontai takarékpénztárban van elhelyezve két könyvön	405 frt 12 kr.
Készpénzben van	284 „ 66 „
Összesen:	689 frt 78 kr.

C) Hátrálék.

1. Régibb hátrálékok összege	268 frt 50 kr.
2. 1883—4-ik évről való hátrálékok összege	260 „ 24 „
Összesen:	528 frt 74 kr.
E pénztár állása az 1883—4-ik év végén a hátrálékokkal együtt	1218 frt 52 kr.

azaz ezerkétszáztizennyolcz forint ötvenkét krajczár.

III. Főiskolai átalakitási költség.

1. Kamattartozással hátrálékban van 5 egyház.
2. Évi járulék tartozással hátrálékos 13 egyház.

IV. Főiskolai épitési költség.

1. Az egyházmegyénkre 10 évre kivetett 12,996 frt 40 krt tevő összegből a 12—1884. egyházmegyei jegyzőkönyv IV. 2. pontja szerint beadatott	11,182 frt 01 kr.	
2. 1883—4-ik évben befizettetett	266 „ 16 „	
Összesen:	11,448 frt 17 kr.	
3. Hátrálék van 18 egyháznál e czimen	1548 „ 25 „	

V. Zsinati költség.

Az egyházmegyénkre kivetett 1341 frt 98 krajczárból

A) Bevétel.

1. 1885-ik év márczius 9-ik napjáig bevétetett	1229 frt 18 kr.

B) Kiadás.

1. Esperesnek 3 drb nyugta szerint átadatott	924 frt — kr.	
2. Készpénzben van	305 „ — „	
Összesen:	1229 frt 18 kr.	

C) Hátrálék.

1. 12 egyháznál kint van e czimen	112 frt 80 kr.

VI. Tüzkárbiztositási jutalék.

1. Kamatozó tőke 3 drb tak. pénztári könyvön el van helyezve	404 frt 13 kr.

VII. Az országos egyházi közalapi pénztár állásának kimutatása 1885. év márczius 7-ik napjáig.

1. Az 1883-ik évről kivetett 2547 frt 80 krból		
a) Bejött	2242 frt 50 kr.	
Ebből felülfizetés	15 „ 60 „	
b) Ezen összegből átadatott esperesnek	2180 frt 70 kr.	
Készpénzben van	61 „ 80 „	
Összesen:	2242 frt 50 kr.	
* A fenti összeg levonása után a kivetett összeg javára marad	2226 „ 90 „	
c) Hátrálék	320 „ 90 „	
2. Az 1884-ik évről kivetett 2547 frt 80 krból		
a) Bejött	1086 frt 66 kr.	
b) Ezen összegből átadatott esperesnek	927 frt 26 kr.	
Készpénzben van	159 „ 40 „	
Összesen:	1086 frt 66 kr.	

Ebből felülfizetés	6 frt 56 kr.
Melynek levonása után a kivetett összeg javára marad	1080 frt 10 kr.
c) Hátrálék	1467 „ 70 kr.
Az 1883. és 1884. évekről e czimen az összes hátrálék 1. c. + 2. c.	1788 „ 60 „

Jegyzet. Miután az egyházmegye 1884. márczius 27-én 13. sz. a. hozott határozatához képest Uj-Bátornak 80 frt, Ménes-Gyorok filiáinak 26 frt 80 kr, Csermő leányegyháznak 8 frt 70 kr — összesen 115 frt 50 krt tevő tartozásaik leirása irant való felterjesztését mindeddig az egyházkerületi közgyülés nem tárgyalta, a mennyiben erről sem az egyházkerületi jegyzőkönyvek nem tesznek emlitést, sem az egyházmegyei pénztárnok e tekintetben értesitve nem volt: fent hivatolt egyházmegyei végzésnek foganatositását ujolag kérelmezzük.

Ezen számadást megvizsgálván, a számadás tételeit a csatolt kötvényekkel és nyugtákkal egyezőknek, valamint a takarékpénztári könyveken, s a kötvényeken elhelyezett tőkepénzeket kellőleg biztositva találván: pénztárnokot az 1883—4-ik egyházi évről a számadás terhe alól felmentendőnek véleményezzük.“

Ezzel kapcsolatban Nagy Péter egyházmegyei pénztárnok beterjeszti az 1885. év április 24-ig hátrálékosok következő kimutatását.

Jegyzet. Röviditések: e. k. k. = egyházkerületi költség; e. m. k. = egyházmegyei költség; j. k. = jegyzőkönyvek ára; é. k. = főiskolai épitési költség; á. k. = főiskolai átalakitási kamat; zs. k. = zsinati költség; k. i. = keblezési illeték; k. a. = közalap.

1. Ágya:	e. k. k.	32 frt 84 kr.
	á. k.	126 „ — „
	Összesen:	158 frt 84 kr.
2. K.-Apáti:	e. k. k.	8 „ 11 „
	e. m. k.	8 „ 40 „
	j. k.	3 „ 37 „
	á. k.	11 „ 34 „
	k. a.	32 „ 80 „
	Összesen:	64 frt 02 kr.
3. Arad:	é. k.	239 „ 09 „
4. Árpád:	e. k. k	12 „ 99 „
	e. m. k.	12 „ 60 „
	j. k.	19 „ 61 „
	é. k.	149 „ 80 „
	á. k.	21 „ — „
	Összesen:	216 frt — kr

5. Bajj:	e. k. k.	9 frt	10 kr.
	e. m. k.	6 „	— „
	j. k.	3 „	37 „
	á. k.	8 „	40 „
	zs. k.	3 „	36 „
	k. a.	42 „	80 „
	Összesen:	73 frt	03 kr.
6. Belényes:	e. k. k.	4 „	95 „
	e. m. k.	10 „	50 „
	j. k.	3 „	37 „
	á. k.	10 „	50 „
	k. a.	9 „	40 „
	Összesen:	38 frt	72 kr.
7. B.-Böszörmény:	e. k. k.	32 „	71 „
	e. m. k.	21 „	— „
	j. k.	3 „	37 „
	k. i.	2 „	10 „
	k. a.	33 „	90 „
	Összesen:	93 frt	08 kr.
8. Erdőhegy:	k. a.	55 „	80 „
9. Fenes:	e. k. k.	21 „	20 „
	e. m. k.	21 „	— „
	j. k.	6 „	02 „
	é. k.	121 „	56 „
	á. k.	25 „	20 „
	k. a.	44 „	80 „
	Összesen:	239 frt	78 kr.
10. Erdő-Gyarak:	e. k. k.	81 „	88 „
	é. k.	164 „	70 „
	zs. k.	14 „	94 „
	Összesen:	261 frt	52 kr.
11. Köte-Gyán:	e. k. k.	22 „	79 „
	e. m. k.	12 „	60 „
	j. k.	3 „	37 „
	Összesen:	38 frt	76 kr.
12. Gyanta:	e. k. k.	31 „	36 „
	e. m. k.	25 „	20 „
	j. k.	6 „	02 „
	é. k.	75 „	44 „
	á. k.	63 „	— „
	zs. k.	18 „	66 „
	Összesen:	219 frt	68 kr.

13. M.-Gyorok:	á. k.	78	frt	75	kr.
14. M.-Homorog:	e. k. k.	27	„	16	„
	e. m. k.	18	„	90	„
	j. k.	9	„	62	„
	é. k.	42	„	48	„
	zs. k.	7	„	82	„
	k. i.	6	„	30	„
	k. a.	16	„	—	„
	Összesen:	128	frt	28	kr.
15. Nyeste István:	k. i.	2	„	10	„
16. Sár-Keresztur:	e. k. k.	20	„	68	„
	e. m. k.	12	„	60	„
	j. k.	6	„	02	„
	é. k.	63	„	60	„
	á. k.	45	„	36	„
	zs. k.	10	„	40	„
	k. i.	8	„	40	„
	k. a.	24	„	30	„
	Összesen:	191	frt	36	kr.
17. Komádi:	j. k.	—	„	70	„
	zs. k.	20	„	24	„
	k. a.	188	„	—	„
	Összesen:	208	frt	94	kr.
18. Okány:	é. k.	71	„	40	„
19. Kis-Pereg:	á. k.	283	„	50	„
	k. i.	4	„	20	„
	k. a.	64	„	—	„
	Összesen:	351	frt	70	kr.
20. Székely Sándor:	k. i.	2	„	10	„
21. Nagy-Pereg:	k. a.	16	„	20	„
22. Remete:	e. k. k.	26	„	10	„
	e. m. k.	31	„	50	„
	j. k.	17	„	29	„
	é. k.	67	„	67	„
	á. k.	36	„	75	„
	zs. k.	8	„	—	„
	k. a.	27	„	60	„
	Összesen:	214	frt	91	kr.
23: M.-Sas:	e. k. k.	40	„	16	„
	e. m. k.	37	„	80	„
	j. k.	9	„	52	„
	zs. k.	18	„	64	„
	k. a.	111	„	40	„
	Összesen:	217	frt	52	kr.

24. B.-Sebes:	e. k. k.	23 frt	96 kr.
	e. m. k.	40 „	95 „
	j. k.	3 „	37 „
	é. k.	17 „	46 „
	á. k.	52 „	50 „
	zs. k.	2 „	36 „
	Összesen:	140 frt	60 kr.
25. Sonkolyos:	e. k. k.	3 „	— „
	e. m. k.	4 „	20 „
	j. k.	3 „	72 „
	é. k.	39 „	— „
	á. k.	4 „	20 „
	k. a.	8 „	90 „
	Összesen:	63 frt	02 kr.
26. Jánosfalva:	e. k. k.	8 „	06 „
	e. m. k.	8 „	40 „
	á. k.	50 „	40 „
	zs. k.	3 „	54 „
	Összesen:	70 frt	40 kr.
27. Nagy-Szalonta:	k. a.	330 „	— „
28. Szentleányfalva:	e. k. k.	13 „	88 „
	e. m. k.	8 „	40 „
	j. k.	6 „	02 „
	k. i.	2 „	10 „
	k. a.	75 „	60 „
	Összesen:	106 frt	— kr.
29. Tamásda:	e. k. k.	13 „	22 „
	e. m. k.	12 „	60 „
	j. k.	9 „	62 „
	á. k.	15 „	75 „
	zs. k.	4 „	44 „
	k. i.	3 „	15 „
	k. a.	18 „	60 „
	Összesen:	77 frt	38 kr.
30. Tárkány:	e. k. k.	23 „	38 „
	e. m. k.	21 „	— „
	j. k.	6 „	02 „
	á. k.	25 „	20 „
	k. a.	53 „	80 „
	Összesen:	129 frt	40 kr.
31. Nyégerfalva:	e. k. k.	1 „	78 „
	e. m. k.	2 „	10 „
	á. k.	2 „	10 „
	Összesen:	5 frt	98 kr.

32. Tenke:	e. k. k.	35	„ 22	„
	e. m. k.	50	„ 40	„
	j. k.	13	„ 02	„
	é. k.	83	„ 75	„
	k. i.	12	„ 60	„
	k. a.	49	„ 60	„
	Összesen:	244 frt	59	kr.
33. Ugra:	e. k. k.	53	„ 90	„
	e m. k.	37	„ 80	„
	j. k.	6	„ 02	„
	é. k.	29	„ 80	„
	Összesen:	127 frt	52	kr.
34. B.-Zerind:	e. k. k.	11	„ 26	„
	e. m. k.	18	„ 90	„
	j. k.	9	„ 42	„
	á. k.	25	„ 20	„
	Összesen:	64 frt	78	kr.
35. N.-Zerind:	e. k. k.	18	„ 97	„
	e. m. k.	16	„ 80	„
	j. k.	3	„ 37	„
	Összesen:	39 frt	14	kr.
36. Zsadány:	e. k. k.	19	„ 41	„
	e. m. k.	16	„ 80	„
	j. k.	3	„ 37	„
	á k.	27	„ 30	„
	k. a.	71	„ —	„
	Összesen:	137 frt	88	kr.
37. Vadász:	e. k. k.	15	„ 43	„
	e. m. k.	12	„ 60	„
	j. k.	3	„ 37	„
	k. a.	60	„ 10	„
	Összesen:	91 frt	50	kr.

Beterjesztett jelentés tudomásul vétetik.

A hátrálékokra vonatkozólag 1883. november 20-án tartott közgyülésünk 30. sz. a. végzése megujittatik.

A közalapi — 1883. és 1884-ik évről szóló hátrálékokkal szemben, egyházmegyei közgyülésünk, különösen is felhivja az illető presbyteriumok figyelmét az egyházi törvények 5. §. — illetve 235. §-ra, nemkülönben a 28. §. 5) s a 230. §. és 236. §-okban foglalt kötelességek teljesitésére, kiemelvén, hogy egyetemes egyházunk létérdeke iránt való tekintetből, emlitett hátrálékok mielőbbi behajtása, s illető helyre beszolgáltatása, az illető presbyteriumok kötelessége.

15. A 14-ik szám alatt emlitett, s e czélból esperesileg megbizott küldöttség, elfogadásra ajánlja a Nagy Péter pénztárnok által előterjesztett, s kellőleg indokolt költségvetési előirányzat tételeit. — Ezek szerint a folyó 1885—6-ik évi bevétel összesen: 586 frt 66 krajczárra, a kiadás összege pedig 535 frt 50 krajczárra van feltéve, s igy e folyó évi bevételi maradvány 51 frt 16 kr lenne.

A jelentés kapcsában beterjesztett pénztárnoki költség előirányzat, — mint a melynek tételei tapasztalati tényeken alapulnak — helyben hagyatik, s annak keretében, a rendes illetékeknek az egyházak terhére irásával, kezelő pénztárnok megbizatik, az évtizedek óta gyült 800 frt alap, mint tartaléktőke, tőkésitésére utasittatván.

16. Az egyházmegyei házipénztárt vizsgáló küldöttség jelentéséből arról győződvén meg közgyülésünk, hogy, bár — „főiskolai épitési költség“ czimén — Uj-Bátornak 80 frtot, M.-Gyorok filiáinak 26 frt 80 krt, Csermő leányegyháznak 8 frt 70 krt, összesen 115 frt 50 krt tevő tartozásaik leirásának az egyházkerület utján kérelmezését már több izben, s közelebb 1884. márczius 27-én 13. jegyzőkönyvi szám alatt hozott, s indokolt végzésével elhatározta, mégis e határozata az egyházkerületi közgyüléseken ez ideig nem tárgyaltatott:

egyházmegyei közgyülésünk, — felujitván utóbb emlitett 13—1884. sz. a. határozatát, annak az egyházkerületi közgyülésre felterjesztését elrendeli, s e felterjesztés foganatositásával elnöklő esperesét megbizza.

17. Olvastatott a következő esperesi jelentés az elnökileg elintézett közérdekü ügyekről:

„Nagytiszteletü egyházmegyei közgyülés! Az egyházmegye közelebbi közgyülése óta elnökileg elintézett közérdekü ügyekről, következőkben van szerencsém jelentésemet beterjeszteni:

1. 1834. augusztus 31-én Ő Felsége, koronás királyunk előtt, — Aradon időzése alkalmából, — egyházmegyénk s illetőleg az Aradmegyében levő ev. reformáltak nevében küldöttségileg fejeztük ki hódoló tiszteletünket, melyet is Ő Felsége kegyesen elfogadni méltóztatott.

2. 1884. szeptember 9-én sonkolyosi lelkész Kutasi Lajos hivatalosan konstatált betegsége, s e miatti hivatalképtelensége folytán Zsigmond Géza lelkészjelöltet felhatalmaztam Sonkolyoson a lelkészi szolgálat teljesitésére, a sonkolyosi egyházat Sipos Imre belényesi lelkész felügyelete alá helyezvén.

3. 1884. szeptember 12-én, Baksai Gyula a szentleányfalvai tanitóságról lemondván, Dabizs Ferencz képezdét végzett növendéket alkalmaztam Szentleányfalvára segédtanitóul.

4. 1884. szeptember 19-én Fekete Imre M.-Gyorokra megválasztott lelkészt, a hozzám beterjesztett és rendben talált választási jegyzőkönyv

alapján, s az egyházi törvény 210. §-a értelmében kiállitott nyilatkozat folytán felhatalmaztam Gyorokon a lelkészi állomás elfoglalására.

5. 1884. szeptember 28-án Tenkén az ujonnan épült diszes templom főtiszteletü és nagyságos Révész Bálint püspök ur buzgó közremüködése mellett ünnepélyesen felavattatott.

6. 1884. október 1-én N.-Peregre előkönyörgőül megválasztott Székely Sándor k.-peregi vegyes iskola tanitót megerősitettem uj állomásán.

7. 1884. október 5-én Csík Albert mindkét lelkészképességi vizsgát letett segédlelkészt felhatalmaztam Aradon a segédlelkészi teendőkre.

8. 1884. október 10-én Belényesre orgonista-tanitóvá megválasztott Szücs Ferencz okleveles tanitót állomásán megerősitettem.

9. 1884. november 26-án tamásdai tanitóul megválasztott Peleskei Dániel okleveles tanitót megerősitettem.

10. 1884. szeptember 17-én Sarkad-Kereszturra ideiglenes minőségben alkalmaztam tanitóul Horvát Károly szerepi volt tanitót.

11. 1884. október 1-én kisperegi leányiskola tanitóul megválasztott Kékedi Lajost megerősitettem állomásán.

12. 1884. deczember 17-én gyantai leánytanitóul elválasztott Gál Lajos okleveles tanitót megerősitettem.

13. 1884. deczember 27-én Csermőre ideiglenes tanitóul megválasztott Somogyi József segédtanitót állomásán megerősitettem.

14. 1885. január 10-én remetei lelkész Kutasi Ferencz halálával a remetei egyházat Sipos Imre belényesi lelkész felügyelete alá helyeztem, s ott a lelkészi szolgálatok teljesitésére Zsigmond Gézát felhatalmaztam, s ezzel egyidejüleg Sonkolyoson a kántori teendők végzésére Nagy Károly állami iskola tanitót.

15. 1885. január 16-án K.-Peregre vegyes iskola tanitóul elválasztott Vida Ferencz tanitót állomásán megerősitettem.

16. 1885. február 24-én Pankotán Kocsa Károly lelkésztanitó mellé segédül felhatalmaztam Hunyadi László segédlelkészt.

17. 1885. márczius 1-én Kozma Zsigmond segédlelkészt N.-Szalontán a segédlelkészi teendők végezésére felhatalmaztam.

18. 1885. márczius 11-én Bátori István képezdészt ideiglenes tanitóul alkalmaztam Erdő-Gyarakon.

Végül van szerencsém tudomásul bejelenteni, hogy Vágó János tamásdai volt tanitó és Nagy Lajos bajji volt tanitó az országos tanitói nyugdijalapból nyugdijaztattak azon kijelentéssel, hogy tanitóságot többé nem viselhetnek.“

Helybenhagyó tudomásul vétetik.

18. Olvastatott ugyancsak esperesnek következő jelentése a skontró ügyekről:

1. 39—1884. sz. a. egyházmegyei végzésben Nyeste István és Szondi Géza lelkészek között a csere folytán felmerült panaszos ügyben Nagy Dániel esperes lett megbizva felek meghallgatásával, s a jogos követelés meg-

állapitásával, ki is beterjesztett jelentésében ezen ügyet békésen kiegyenlitettnek jelenti ki, s azt mindkét fél részéről, mind most, mind a jövőre befejezettnek kéri tekinteni.

2. 82—1884. sz. egyházmegyei végzésben, esperes lett megbizva, hogy báró Simonyi Lajos megkeresésével a bél-zerindi presbyterium azon állitólagos sérelmét, mely szerint az általa, a lelkész részére adományozott 6 hóld földet visszavette — orvosolja. Esperes jelenti, hogy báró Simonyi Lajos hiteles okmányokkal beigazolta amaz állitólagos sérelem igaztalan vóltát, nemcsak, hanem mint adományozó, felkérte Aradmegye közigazgatási bizottságát, hogy közigazgatási uton helyezze vissza a bélzerindi lelkészt az általa adományozott föld jogos élvezetébe. E tárgyban esperes is megkereste és hasonlóan kérte Aradmegye fő- és alispánját.

3. 89—1884. sz. egyházmegyei végzés értelmében egyházmegyénk tanitó egyletének alapszabályai a magy. kir. tanfelügyelőség utján a nagyméltóságu oktatásügyi miniszteriumhoz felterjesztettek.

4. 107—1884. sz. birósági itélet, jogerőssé válván az egyházkerület 346—1884. számu birósági itélete folytán, ennek értelmében az esperesi hivatal utasitotta a bajji ref. egyháztanácsot, hogy az 50 frt pénzbirságot Böszörményi Pál lelkészi fizetéséből egy év alatt vonja le és abból 12 frt 50 krt évnegyedenként, — és pedig 1884. november hóban az első, — 1885. február hóban a második, — május hóban a harmadik, — augusztusban a negyedik részletet lelkész-gyámintézeti pénztárnokhoz fizesse le, s annak nyugtáját nála mutassa be. — A két első részlet fizetéséről szóló nyugta az esperesi hivatalnál bemutattatott.

5. 109—1884. sz. birói végzésben Baksai Gyula szentleányfalvai tanitó, —

6. 110—1884. sz. Kutasi Lajos sonkolyosi lelkész ellen emelt vádpanaszok megvizsgálása rendeltetett el.

Mivel azonban mindketten állomásukról lemondottak: ügyöknek tárgyalása szükségtelenné vált.

7. A remetei egyházi előljáróság az 1881. áprilisi jegyzőkönyv 7-dik számának e) pontja szerint a tengeri takarékmagtárnak rendezésére felhivatván: az 1882. márcziusi jegyzőkönyv 7-dik száma szerint „ez ügyben majd semmi sem tétetett.“

8. A 22—1882. márcziusi egyházmegyei végzésben a szentleányfalvai egyház előljárósága utasittatik, hogy a szorosabb értelemben vett egyházi adót különitse el az iskola fentartására szükséges adótól, hogy ez utóbbit, — az iskolát velök közösen használó r. kath. vallásu, német nyelvü polgártársak is elvállalhassák. Jelentés azóta nem tétetett.

9. Csomor Béla a nagy-harsányi leánytanitóságban a 32—1882. márcziusi egyházmegyei végzés szerint, azon feltétel alatt hagyatott meg ideiglenesen: ha a képezdei vizsgát évenként fokozatosan leteszi, s azután tanitói oklevelet szerez. Eddig semmi jelentést nem tett.

10. A 14—1883. februári egyházmegyei végzés által Fábián László

Nyégerfalván, — Széles Lajos Remetén, tanitókul ideiglenesen erősittetvén meg: jelentést nem tettek.

11. A 33—1883. márcziusi egyházmegyei végzés által Győrösi Isván zsadányi tanitó, állásában vizsgázás feltétele alatt hagyatott meg ideiglenesen. Azóta jelentést nem tett.

Tudomásul vétetik.

Az érdeklettek jelentéstételre, vagy megfelelő intézkedésre felhivatnak.

19. Tárgyaltatott esperesnek, az egyházmegyei iskolafelügyelők megválasztása, — és az egyházmegyei tanügyi bizottság szervezése tárgyában beadott következő inditványa:

„Nagytiszteletü egyházmegyei közgyülés! Van szerencsém inditványozni:

I. Iskolaügyünk emelése czéljából, — „a közoktatási szervezet“ értelmében, — egyházmegyénk 7 iskola-körre osztatik, és pedig:

1. Erdőhegy, Ant, Fekete-Gyarmat, N.-Zerind, Tamásda, Bél-Zerind, Vadász, Csermő és Ágya — 9 egyház 14 iskolával.

2. Arad, Szentleányfalva, M.-Gyorok, Pankota, B.-Sebes, K.-Pereg, N.-Pereg, Szemlak — 8 egyház 9 iskolával.

3. Geszt, M.-Gyán, S.-Keresztur, Okány, Zsadány, Ugra, N.-Harsány — 7 egyház 13 iskolával.

4. B.-Böszörmény, Apáti, Komádi, M.-Sas, Homorog, Szakál — 6 egyház 13 iskolával.

5. Árpád, E.-Gyarak, Bajj, Tenke, F.-Tót — 5 egyház 8 iskolával.

6. Belényes, Gyanta, Fenes, Remete, Sonkolyos, Jánosfalva, Tárkány, Nyégerfalva, B.-Ujlak — 9 egyház 9 iskolával.

7. N.-Szalonta, K.-Gyán, Sarkad — 3 egyház 9 iskolával.

Ezen körök mindegyikében az egyházmegyei közgyülés, 3 évi időre, 2—2 iskolafelügyelőt választ a „közoktatási szervezet“ 67. §-ában erre minősitettek közül és az ott megnevezett hatáskörrel, azon kijelentés mellett, hogy egyházmegyei tanácsbirák, — mint a kik a kánonszerü egyházlátogatást végezik, — iskolafelügyelővé nem választhatók.

II. Az egyházmegyei iskolafelügyelők kötelesek a szorgalomidő alatt, a körükbe eső iskolákat, évenként legalább kétszer meglátogatni; főleg az iskola szellemi életét, az oktatást és annak vezetését, az iskola felszerelését és közegészségi viszonyait vevén vizsgálat alá. Tapasztalásaikról és a körükbeli iskolák állapotáról, az egyházmegyei tanügyi bizottsághoz jelentést tesznek, részletesen kimutatván, hogy az egyházhatóságilag megállapitott tanterv megtartatik-é? a meghatározott tankönyvek használtatnak-é? fel van-é szerelve az iskola a szükséges taneszközökkel, anyakönyvvel, felvételi és mulasztási naplóval? és ezek rendeltetésük szerint felhasználtatnak-é? — Az egészségügyi követelményeknek, — tisztaság, ürszék stb. — elég van-é téve?

III. Az egyházmegyei iskolafelügyelők, az egyházmegyei lelkészi

tanácsbirákkal együttesen alkotják az egyházmegyei tanügyi bizottságot, — mely is, a kebeléből választott elnök meghivására, évenként legalább egyszer, szükség esetén többször is, de mindenkor az egyházmegyei közgyülést megelőzőleg, — ülést tart; s az iskolafelügyelők jelentése alapján készitett előterjesztését az espereshez beadja, és minden hozzá utalt tanügyi dologban, mint szakértő véleményező testület jár el.

IV. Az egyházmegyei iskolafelügyelők tisztességes ellátásáról és előfogatáról: az illető egyházak kötelesek gondoskodni.

V. Az egyházmegyei tanügyi bizottsági ülésen résztvevő tanügyi bizottsági tagoknak fuvardija, az egyházmegyei közpénztárból fedeztetik."

Egész terjedelmében elfogadtatik és határozati erőre emeltetik.

Iskolalátogatókul megválasztatnak:

1. Az erdőhegyi körben: Márk Ferencz fekete-gyarmati lelkész és Szabó József n.-zerindi tanitó.

2. Az aradi körben: Pató Károly erdő-hegyi lelkész és Fekete Imre ménes-gyoroki lelkész-tanitó.

3. A geszti körben: Nagy Imre ugrai lelkész és Szőke János okányi tanitó.

4. A bereg-böszörményi körben: Balog Ambrus b.-böszörményi lelkész és Krucsó Ferencz komádii tanitó.

5. Az árpádi körben: Bernát Lajos tenkei- és Bögös Lajos erdő-gyaraki lelkész.

6. A belényesi körben: Sipos Imre belényesi lelkész és Kapéri Károly tárkányi tanitó.

7. A nagy-szalontai körben: Szücs József n.-harsányi lelkész és Szabó Gyula n.-szalontai tanitó.

20. Olvastatott esperes következő inditványa:

„Tekintettel az egyházi törvény 118. §-ára, mely szerint oly lelkészek, kik más életpályára léptek, semmiféle lelkészi teendőt nem végezhetnek többé, s lelkészi oklevelük is érvénytelennek nyilvánitandó; — mivel Balog Endre a kötegyáni lelkészségről lemondott lelkész 8 esztendő óta városi hivatalt visel; — mivel Kálmán Elek az anti lelkészségről lemondva 5 év óta más életpályára lépett, s jelenleg magy. kir. adótisztnek van kinevezve: reájuk kimondandó lenne az egyházi törvény 118. §-a értelmében, hogy lelkészi teendőket többé nem végezhetnek, s lelkészi oklevelük érvénytelennek nyilvánitandó, mely czélból a tiszántuli egyházkerület közgyülése jegyzőkönyvileg megkeresendő."

Elfogadtatván; ugy a Balog Endre, mint a Kálmán Elek lelkészi oklevele érvénytelennek nyilvánittatik.

E határozat a főtiszteletü egyházkerületi közgyülésre a 340—1882. számu egyházkerületi végzés értelmében tisztelettel felterjesztetik.

21. A segédlelkészek kibocsátása s elhelyezése tárgyában egyházkerületünk esperesi kara által előterjesztett, — s a főtiszteletü egyházkerület 1884. évi augusztusi 18—23. napjain tartott közgyülése jegyzőkönyvének 278. száma alatt olvasható javaslat az egyházmegyékhez tétetett át a czélból, hogy észrevételeiket e tárgyban tegyék meg, s a f. évi tavaszi egyházkerületi közgyülésre adják be. Ehezképest emlitett javaslat, s Márk Ferencz lelkésznek erre tett s irásban is beterjesztett észrevételei, — melyre esperesi megbizatást nyert, — pontonként felolvastattak és tárgyaltattak.

Egyházmegyei közgyülésünk a kérdéses javaslat pontjait, ugy a mint az, az 1884. augusztus 18—23. napjain tartott egyházkerületi közgyülés jegyzőkönyvének 278. száma alatt olvasható, hosszu s beható vita után: egész terjedelmében elfogadja, s magáévá teszi.

22. A mult 1884. évi augusztusi egyházkerületi közgyülés jegyzőkönyvének 279-ik számában közölt inditvány, a lelkészképesitő vizsgálatok határidejének módositása — és megváltoztatása tárgyában:

egyházmegyei közgyülésünk által teljesen helyeseltetik.

23. Ugyanazon egyházkerületi jegyzőkönyv 280-ik számában közölt javaslatot, a debreczeni főiskolai tanárok választására vonatkozólag,

egyházmegyei közgyülésünk szintén helyeselve: pártolja.

24. Az esperesi karnak, ugyanazon egyházkerületi jegyzőkönyv 338-ik számában közzétett véleményét, a beregi egyházmegye inditványa felett:

egyházmegyei közgyülésünk indokainál fogva melegen pártolja.

25. Ugyanazon egyházkerületi közgyülés, jegyzőkönyvének 310-ik számában elhatározván, „hogy az egyházmegyék az egyes egyházaknál kint levő, — debreczeni főiskolai épitkezési két krajczáros hátrálékokat a jövő tavaszi közgyülésig a legerélyesebb intézkedésekkel hajtsák be és teljesen tisztázzák“ : esperes felhivására, Nagy Péter egyházmegyei pénztárnok beterjesztett iratában jelenti, hogy az 1884-ik év végéig az egyházmegyénkre kivetett 12,996 frt 40 krból hátrálék van 1548 frt 25 kr, melyből a jelen év folyamán már befizettetett 107 frt és igy a tulajdonképeni hátrálék e czimen: 1441 frt 25 kr.

Egyházmegyei közgyülésünk szigoruan utasitja az e tekintetben hátrálékban levő egyházak presbyteriumait, hogy oly intézkedést tegyenek, mely szerint, a debreczeni főiskolai épitkezési költség czimen megajánlott tartozásaikat, folyó évi október 1-ső napjáig okvetlenül leróvják.

26. Ugyanazon egyházkerületi közgyülés jegyzőkönyvének 221-ik számában, az esperesek köteleztetvén a hátrálékban levő egyházkerületi közköltségek behajtására: Nagy Péter egyházmegyei pénztárnok jelenti, hogy szoros értelemben vett egyházkerületi közigazgatási költséggel egyházmegyénk hátrálékban nincsen. Azonban zsinati költség még hátrálékban van 111 forint.

A zsinati költséggel hátrálékban levő egyházak gondnokai szigoruan utasittatnak, hogy egyházuk e czimü tartozását mielőbb törleszteni elodázhatatlan, sürgős kötelességüknek ismerjék.

27. Egyházmegyénkben két egyház van, u. m. S.-Keresztur és Vadász, melyek nem a „Foncière“ társulatnál biztositanak. És ismét két egyház van, u. m. Belényes és B.-Ujlak, melyek egyátalában sehol sem biztositanak.

Sarkad-Keresztur és Vadász előljáróságának melegen ajánltatik, hogy a „Foncière“ biztositó társulat által, szerződés szerint nyujtott előnyöket saját javukra kihasználni a biztositás átháritása által ne mulaszszák el.

Belényes és B.-Ujlak előljáróságának pedig a 102—1883. egyházkerületi végzésben kifejezett indokoknál fogva, a biztositás teljesitése szigoruan meghagyatik.

28. A 107—1882. sz. egyházkerületi végzés értelmében, a debreczeni főiskolai muzeum állandó bizottságának tagjaiul:

egyházmegyei közgyülésünk ajánlja Ercsei Sándor, Tisza István, Tabajdi Károly és dr. Balog Elek urakat.

29. Olvastatott az egyházmegyei számvevő szék alábbi előterjesztése a hozzá áttett gondnoki számadásokról:

„Nagytiszteletü esperes ur! A szalontai ev. ref. egyházmegyéhez tartozó egyházak 1883. évi pénztári számadásait átvizsgáltuk, s van szerencsénk a vizsgálat eredményéről alábbi előterjesztést tenni:

A bajji, m.-gyoroki, m.-homorogi, f.-tóti, pankotai bélzerindi, tamásdai, zsadányi, szakáli, szemlaki, stb. . . . egyházak számadása egy vagy több, de egyszerü kimutatásból, pénztári jegyzékből áll, a nélkül, hogy az előző évi készpénz, vagy termény maradvány hitelesitve, — a bevételek, kiadások tételei egyetlen ellennyugta, — nyugta — vagy bárminő okmány által támogatva lennének.

Átalában arról győződtünk meg, hogy a számadások — nehány kivételével, mely lehetőleg elláttatott a szükséges igazolványokkal és megfelel egy számadás kellékeinek — nem csak érdemileg hiányosak, nincsenek a szüséges adatokkal felszerelve, de alakszerüség tekintetéből is lényegesen eltérnek egymástól, s arra engednek következtetni, hogy egyházaink a multban e téren nem egyforma, — de nem is helyes gyakorlatot követtek, s a

számadások összesállitásánál, a hány az egyház, annyiféle mód és beosztás szerint jártak el. Ennek kell tulajdonitanunk, hogy a vizsgálatra kiadott számadások legnagyobb részénél épen az az anyag hiányzik, mely az érdembe vágó vizsgálatnak legfőbb kelléke és a mely nélkül a vizsgálat csak is számtani elbirálásra szoritkozhatik.

Számot kellett vetnünk a valóságos helyzettel, s utalva vóltunk arra, hogy eljárásunkat csak is a rendelkezésünkre álló adatokra fektessük.

Nem hagyhattuk figyelmen kivül, hogy a számadások utólagos kipótlása, feszerelése, vagy épen nem, — vagy csak hosszu idő alatt és sok nehézséggel lenne eszközölhető. S mivel egyrészről az egyházaknak érdekükben fekszik, hogy számadásaik bizonytalan időre függőben ne tartassanak; de más részről nem zárkózhattunk el azon tekintet előtt sem, hogy egyházaink az átmenet időszakát élik, hogy számadásaik mai módja nagyobbára a fenn állott régi gyakorlat kifolyása: azok elbirálása elibe, — ma már ugy sem elháritható, — akadályokat támasztani nem kivántunk. Ennél fogva belebocsátkoztunk a számadások megvizsgálásába, ugy a mint azokat találtuk.

És abból kiindulva, hogy a számadásokat nagyobbára az illető egyházközségi előljáróság, több esetben egyes presbyterek, némelyeknél pedig az egyház- és iskolalátogató küldöttség átvizsgálta, bevételeket, kiadásokat igazoltakul hitelesitette: erre támaszkodva és bizalmi indokokból egyházaink számadását ez uttal és kivételesen elfogadhatóknak, s a felmentvényt megadhatónak véleményezzük, de oly hozzátétellel, hogy a hol a számadásban általunk kitüntetett számtani hibák találtattak, a kiigazitás utólagosan eszközöltessék.

Kijelentjük azonban, hogy az eddigi gyakorlatot tarthatatlannak véljük; oly meggyőződésben vagyunk, hogy itt gyökeres reformokra van szükség, s hogy a régi rendszerrel mindenesetre szakitani kell.

A számadás természete hozza magával, de a számadót terhelő felelősség fogalmából is önként következik, hogy a számadás minden egyes tétele megfelelő okmány által igazoltassék, s olyan rendszerrel legyen összeállitva, hogy a vizsgálatot és áttekintést ne nehezitse.

Azt hittük, nem csupán hivatalos kötelességünknek teszünk eleget, de egyházaink jól felfogott érdekében is cselekszünk, ha ezen fontosságánál fogva kiváló figyelemre érdemes kérdéssel közelebbről is foglalkozunk és elősoroljuk azon irányelveket, melyek a számadások összeállitásánál, — véleményünk szerint, — jövendőre követendők lesznek, és a melyek mellett elérhetővé válik, hogy egyházaink a számadások készitésében egy és ugyanazon rendszer szerint kellő egyöntetüséggel járjának el.

Megjegyezzük, hogy javaslatunk nincs kizárólag elméleti elvekre fektetve. Nem hagytuk figyelmen kivül, hogy az adatok beszerzése, különösen kisebb egyházainknál, sok nehézséggel szokott összekötve lenni, s ugy igyekeztünk, hogy a beosztást és felszerelést, a mennyiben ezt a számadás természete megengedi, lehetőség szerint könnyitsük.

Áttérve javaslatunk tulajdonképeni tárgyára, ugy tapasztaltuk, hogy egyházaink egy része évi költség előirányzatot nem szokott készitteni.

Helyes számadásról, alapos számvizsgálatról költségelőirányzat nélkül szó sem lehet. Ez az alap, melyen a gazdasági ügyek kezelése, helyes beosztása nyugoszik, mely az egyház aktiváiról, paszsziváiról, általában vagyoni helyzetéről tájékozást nyujt. Különös sulyt fektetünk tehát arra, hogy a költségelőirányzatot minden egyház jó előre és pedig évenkint január végéig elkészitse, az esperesi hivatalnak jóváhagyás végett beterjessze és a megerősitett előirányzatot számadásához mellékelje.

Ezen előirányzatot az **A)** alatti minta szerint véljük készitendőnek.

A mi már most a számadások külső alakját illeti, a jelenleg divó többféle kimutatásokat, mai beosztásukkal, egészen mellőzendőknek véljük. Mentül több a kimutatás, annál nehezebb a számadást helyesen összeállitani, s annál nehézkesebbé válik annak összefüggő áttekintése. Teljesen elegendő lesz egy főkimutatást, ugynevezett „kézi naplót“ vezetni, mely első sorban a pénztári maradványt, s azután a folyó pénztári összes bevételeket, kiadásokat tételről, tételre, kelettel, sorszámmal ellátva, záradékában a bevételek, kiadások összesitését, maradvány kitüntetését, keletet, az alább jelzett tudnivalókat és egyházgondnok aláirását foglalja magában.

A kézi napló **B)** minta szerint készitendő.

Ezen naplóba, — mint fentebb kiemeltük — felveendők január 1-től bezárólag deczember 31-ig az egyházgondnok kezén megfordult mindenféle czim alatti bevételek és kiadások időrend szerint külön tételek és folyó sorszámok alatt, ugy hogy ez a napló az évfolyamán teljesitett mindenféle természetü bevételeknek és kiadásoknak, a szerint, a mint azok előfordultak, teljes képét adja, s deczember 31-ikén, vagy is a számadás lezárásával, a főösszegeket is előtüntesse.

A kézi napló adataiból készül és annak kiegészitő részét képezi külön önálló alakban a hátrálékok, különféle alapok, hagyományok, stb. állagának kimutatása, a **C)** alatti minta szerint. S a mennyiben ezek részletei a kézi naplóban ugy is fel vannak véve, itt elegendő csak főösszeg szerint kimutatni, mennyit tett az állag a számadási év kezdetén, mennyi bevétel, értékszaporodás, illetőleg kiadás történt az évfolyamán, a kézi napló mely tétel-számai alatt vannak azok bevezetve és mit mutat az állag a számadás berekesztésével.

A bevételeket és kiadásokat igazoló okmányok a kézi napló mellékletét képezik, egyenkint a bevezetés tételeinek sorszámával ellátva.

Az ekként összeállitott számadás a presbyterium, vagy az általa e czélra megbizott számvizsgálók elébe terjesztendő, s a helyeslő vagy elmarasztaló határozattal és nagyobb községekben azon igazolványnyal, hogy e számadás eredményét az egyházhiveknek a szokott módon tudomására hozta, valamint a jóváhagyott költség előirányzattal felszerelendő.

A számadás a közigazgatási év teljes időszakára terjedjen ki, vagy is január 1-én kezdődjék és deczember 31-én zárassék le.

Az előző évi pénztár- és terménymaradvány, valamint a kint levő hátrálékok főösszege rendszerint hitelesitendő. A hitelesitést a lelkész és egy, presbyter teljesiti.

A számadás évéről a lelkész és egy presbyter aláirásával igazolni kell, mennyi vólt egyházi adó és egyéb létezhető járulékok fejében kivetve, minő kulcs szerint, és mennyi maradt abból az év végével hátrálékban?

A kiadások tételről-tételre nyugta, — bevételek ellennyugta által igazolandók.

Kivételes esetben, ha t. i. a nyugta vagy ellennyugta kiállitása nagyobb nehézségekkel jár, az a lelkész és egy presbyter által kiállitott igazolványnyal helyettesithető.

Minden nyugta — mint bélyegköteles okmány — II. fokozat szerinti bélyeggel ellátandó. Ezen szabály alól kivétetnek az egyházmegyei és kerületi költségek, melyek bélyegmentesek.

A számadásokban semmiféle vakarás, vagy már egyszer bejegyzett számok keresztül irása helyet nem foghat. Ha hibás bejegyzés történt, egyszerüen keresztül kell huzni, de ugy, hogy a hibás szám látható legyen, s a helyes számot külön kiirni szükséges.

A lapösszegek némely számadásban hiányzanak; 2—3 lapon át nincs összegezés, s csak a főösszeg van a legutólsó lapon kitüntetve. Jövőre minden egyes lap számtételei külön-külön, — a lezárásnál pedig együtt a főösszeg kitüntetésével összeadandók.

Több helyen a számadást a lelkész, vagy presbyterium együttesen vezették a gondnokokkal. Minthogy az egyházközség ingatlanainak, tőkéinek, kivetéseinek, terményeinek és mindenféle javainak törvényszerinti felelős kezelője a gondnok: számadástételre is kizárólag ő van kötelezve.

Nem hagyhatjuk emlités nélkül, hogy némely egyház a számadást oly eredménynyel zárta le, hogy az összes bevétel, p. o. 150 forintot, — ezzel szemközt pedig a valóságos kiadás p o. 169 forintot tett, de arról legkisebb felvilágositást sem ad, vajjon a kiadástöbblet miből lett hát tulajdonképen fedezve? Ezen helytelen elszámolást másnak nem tulajdonithatjuk, minthogy az illető egyház nem vetett számot jó előre az év folyamán előforduló szükségletekkel, s e miatt a kiadások egy része fedezet nélkül maradt. Ajánljuk, miszerint az előirányzat ugy állittassék össze, hogy az évi szükségletre a bevétel elegendő fedezetet szolgáltasson.

Ha pedig esetleg nagyobb összegü olyan kiadások merülnének fel, melyek az évi előirányzat készitésénél még előre láthatók nem valának, a presbyteriumnak az ilyen rendkivüli szükségletről az év folyamán külön fedezet által kell gondoskodnia, mert másként sem a számtani egyensulyt fentartani, sem év végével a lezárt számadásból helyes mérleget összeállitani nem lehet.

Az alapok, ösztöndijak, alapitványok stb. állagának kimutatásánál jegyzékbe veendő, hogy a gondnok további számadása alatti ezen értékek mimódon kezeltetnek, s átalában minő gyakorlatot követ az egyház ezen elidegenithetlen természetü alapok stb. gyarapitására?

Épitkezések alkalmából az épitőmesterrel kötött szerződés csatolandó a számadáshoz eredetiben, vagy a lelkész és egy presbyter által hitelesitett másolatban. Ha szerződés nem létezik, arról, hogy mennyit tett az épitke-

zés költsége, a lelkész és egy presbyter által kiállitott igazolvány mellék-lendő a kézi napló azon tételéhez, hol az e czim alatt teljesitett első kiadás számadásba vétetik.

A számadás záradékában röviden felemlitendő, hogy az egyházközség fekvő javai házilag, vagy haszonbérbe adás utján kezeltetnek-é? Utóbbi esetnél a bérszerződés a lelkész és egy presbyter által hitelesitett másolatban beterjesztendő.

Ugy találtuk, hogy némely egyház számadásában a hátrálékok nevezetes összeggel szerepelnek, s több helyen régibb évekről is behajtatlanul vannak. Különösen ajánljuk első sorban a számadásra kötelezett gondnoknak, — de egyházainknak is, hogy a hátrálékokat évről-évre felszaporodni ne engedjék; szükségesetén vegyék igénybe a politikai hatóság segitségét is, hogy mindezen tartozások, figyelemmel a törvény 236-ik §-ára, maga idejében beszedessenek.

Ott, hol az egyháznak takarékpénztárilag kezelt tőkéi vannak, a betétkönyv másolatban, melyet a lelkész és egy presbyter, hitelesit, — hol pedig a tőkepénz vagy termény kölcsönképen egyeseknél van elhelyezve, az erről szóló adóslevél, ugyan ilyen alakban kiállitva, a számadáshoz melléklendő.

Végre, hogy a számadások mentül rövidebb idő alatt megvizsgálhatók legyenek, javaslatba hozzuk, hogy minden egyház a maga számadását a következő év márczius 1-ső napjáig terjedő záros határidő alatt készitse el és teljesen felszerelve az espereshez küldje be.

Ezekben kivántuk nézeteinket előterjeszteni a számadások jövőbeli összeállitására. Alig szükséges kiemelnünk, hogy a javaslat megtételénél nem annyira egyes egyházak helyi viszonyai szolgáltak előttünk zsinórmértékül, mert minden egyház részére külön szabályrendeletet alkotni nem lehet — mint inkább azon átalános szempontok, melyeket ugy elvileg mint gyakorlatilag a kijelölt czél elérésére szükségesnek tartottunk.

Az illető egyházak feladatát képezi már most, hogy számadásukat ehez alkalmazzák, s az itt körvonalozott irányelvek keretébe beilleszszék."

A közgyülés mindenek előtt elhatározta, hogy a számvevőszék jelentése — tárgyának fontossága miatt — egész terjedelmében felvétessék a jegyzőkönyv szövegébe.

Számoló gondnokoknak, a jelentésben kiemelt indokok alapján, a felmentvényt megadta.

A küldöttség javaslatát pedig, mennyiben a számadások jövőbeli összeállitására vonatkozik, alábbi kiegészitésekkel:

a) Két forinton aluli összegekről, vagy két forint értéken aluli tárgyakról;

b) Stolárék és más hasonló természetü összegekről;

c) Tiz forinton aluli egyházi és iskolai jótékony adományokról kiállitott okmányok — az 1235—1879. sz. pénzügyminiszteri rendelet alapján — bélyegmentesek: — egész terjedelmében elfogadta, magáévá tette és kimondotta, hogy ezen szabályrendelet 1886. január 1-ső napján lép életbe.

Egyszersmind utasitotta az egyházmegyéhez tartozó összes egyházakat, hogy gondnoki számadásaikat, a kijelölt határidőtől kezdődőleg, az itt meghatározott irányelvek és minta szerint állitsák össze.

30. Az egyházi törvények 190-ik §-a értelmében, az 1885—6-ik évre a lelkészjelölő bizottságba

megválasztattak közfelkiáltás utján: Ercsei Sándor, szalontai Nagy Sándor, Tisza István rendes, — Nagy Péter, Böszörményi Károly, ágyai Nagy Sándor póttagokul.

31. Egyházmegyénknek a folyó évi egyházkerületi közgyüléseken leendő képviseletével,

világi részről Tisza István, lelkészi részről Balog Ambrus, netaláni akadályoztatásuk esetén pedig világi részről Sánta István és lelkészi részről Márk Ferencz bizatnak meg, azon megjegyzéssel, hogy az egyház t. 53. §. d) pontja értelmében a lelkészi és tanitóképességi vizsgák vezetésére választott bizottságban való részvételre a lelkészi képviselő hatalmaztatik fel.

E végzés igazolásul, jegyzőkönyvi kivonatban kiadatni rendeltetik.

32. Az árpádi egyházi elöljáróság nevében Máté Sándor egyházgondnok, kellőleg indokolt jelentésében kéri, hogy Bihari Gábor elhalt leánytanitót ezen iskolai évben Debreczeni József fitanitó helyettesithesse.

Tekintettel az árpádi egyház helyzetére, melybe Bihari Gábor betegeskedése és halála által jutott: az elhalt leánytanitónak Debreczeni József fitanitó által leendő helyettesitése f. évi szeptember 1-ig engedélyeztetik, azon kikötéssel, hogy a leánytanitói fizetésből, a Debreczeni Józsefnek adandó méltányos dijazás levonása után megmaradó mintegy 100 forint, a leánytanitói dijazás javitására vagy tőkésitendő, vagy gyümölcsözőleg befektetendő, miről az árpádi egyházi elöljáróság jelentése a következő gyülésen elváratik.

33. Olvastatott a nagy-zerindi ref. egyáztanács 1885. márczius 15-én tartott ülésének beterjesztett 11. sz. a. határozata, mely szerint az 1864. január 10-én hozott, szabad iskolázásra vonatkozó végzése az egyháztanácsnak Gál Sámuel presbyter által megtámadtatván, annak azon inditványa, hogy az eddig adóforint után fizetett iskolaadó azon szülék által viseltessék, kiknek iskolaköteles gyermekeik vannak: 10 szavazat-többséggel elvettetett.

Tudomásul vétetik.

34. Beterjesztetett a következő kimutatás a nagy-zerindi ref. egyház buza-alapitványairól:

Kimutatás
a nagy-zerindi ref. egyháznál levő buza-alapitványokról az 1884-ik év végén.

Az alapok megnevezése	az 1883. év végén volt		Szaporulat		az 1884. év végén lett		az 1883. év végén volt		Szaporulat		az 1884. év végén lett	
	hl.	l.	hl.	l.	hl.	l.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
Egyházi alap	39	52	10	50	50	02	—	—	—	—	1	—
Balogh-alap	37	66	6	41	44	07	246	—	20	71	266	71
Orgona-alap	11	16	2	96	14	12	65	—	4	98	69	98
Főösszeg:	88	34	19	87	108	21	311	—	25	69	337	69

Tudomásul vétetik.

35. A belényes-ujlaki egyház, miután temetője halottakkal megtelt, hogy temető helyiségül alkalmas földet nyerhessen, R. Balog Gergely ugyanottani lakosnak épen a temető mellett levő két vékás földjeért cserébe szándékozik adni az egyháznak ugyancsak két vékás területü, Körös mellett fekvő, adómentes földjét. A szándékba vett csere, nevezett egyháznak ugy presbyteriuma, mint egyházközségi közgyülése által elfogadtatott, s a csere szerződés is mellékletül beterjesztetett.

Egyházmegyei közgyülésünk, tekintve azt, hogy a nevezett egyház a cserére elodázhatatlan szükség által kényszerittetik: a czélba vett cserét helybenhagyja s végleges megerősiiés végett a főtiszteletü egyházkerületi közgyülésre felterjeszti.

36. Beterjesztetett a nagy-szalontai presbyterium 31—1884. október 25— számu végzésével kapcsolatban azoknak névsora, kiknek közalapi tartozását 1883-ik évről 27 frttal, — 1884-ik évről 63 frt 60 krral leengedte, 9 frttal pedig emelte. De a nagy-szalontai egyházközség még ezen tetemes leengedés után is többet fizet a közalapi pénztárba 185 frttal a ref. egyháztagok egyenes adója főösszegének egy százalékánál.

Helybenhagyó tudomásul vétetik.

37. Beterjesztetett a lelkészjelölő bizottság 1884. julius 31-én tartott ülésének jegyzőkönyve, mely szerint a ménes-gyoroki lelkészségre Pánczél József, Pinczés János, Fekete Imre segédlelkészek lettek kijelölve.

Beterjesztetett az 1884. augusztus 24-én Ménes-Gyorokon megejtett lelkészválasztásról felvett jegyzőkönyv is, mely szerint Fekete Imre 18, Pánczél József 17 szavazatot nyervén: Fekete Imre szavazattöbbséggel megválasztott lelkésznek jelentetett ki.

Tudomásul vétetvén, az iratok levéltárba tétetni rendeltetnek.

38. Kutasi Lajos a sonkolyosi lelkészi állomásról, az elnyomorodásig fokozódott betegsége miatt lemond. Beterjeszti egyszersmind 59 frt 31 krra menő hátrálék követeléseinek részletes kimutatását, mely követelését — a behajtás után — lelkész-gyámintézeti tagsági dij hátrálékának törlesztésére kéri forditani.

Lemondása tudomásul vétetik. Esperes utasittatik, hogy Kutasi Lajos elnyomorodott lelkész kint levő követelését behajtatván: abból ugyanannak lelkész-gyámintézeti tagsági dij hátrálékát törleszsze.

39. Józsa Gábor békési fitanitó kéri, hogy Kutasi Lajos, sonkolyosi lemondott lelkész és számos tagból álló családja, — a lelkész-gyámintézeti alapszabályok értelmében, — nyugdijban részesittessék.

Kutasi Lajos, sonkolyosi lelkész elnyomorodása a becsatolt orvosi bizonyitvány által igazoltatván: segélyezés iránti kérelme a lelkész-gyámintézeti választmányhoz pártolólag áttétetni rendeltetik.

40. Kis Sándor körösszeg-apáti tanitó f. évi április 24-től fogva állomásáról lemond.

Tudomásul vétetik.

41. Baksai Gyula szentleányfalvai tanitó, szintén folyó évi április 24-ik napjától fogva állomásáról lemond.

Tudomásul vétetik.

Az ellene emelt vádpanaszok tárgytalanná válván: elejtetnek.

42. A szentleányfalvai egyháztanács, Vida Ferencz kis-ujperegi tanitót, a Baksai Gyula lemondása által üresedésbe jött tanitóságra egy évi ideiglenesség feltétele mellett választván el, ily minőségben kéri megerősittetését.

A szentleányfalvai egyháztanács által kikötött egy évi ideiglenesség feltétele, minthogy a „közoktatási szervezet“ 47. §-ával homlokegyenest ellenkezik, elvettetetvén: Vida Ferencz okleveles tanitó a szentleányfalvai tanitóságban véglegesen megerősittetik.

43. Beterjeszti megerősités végett a sonkolyosi egyháztanács a sonkolyosi lelkészi állomás módositott dijleveleit.

Egyházmegyei közgyülésünk — az alaki hiányok kipótlása után — a sonkolyosi dijleveleket, a mennyiben nevezett lelkészi állomás javadalma évi 10 o. é. forinttal és egy kat. hóld föld haszonélvezetével emeltetett, — helybenhagyja és végleges megerősités végett az egyházkerületi közgyülésre pártolólag felterjeszteni rendeli.

44. Olvastatott a biharmegyei népnevelési egyesületnek egyházmegyénk elnökségéhez intézett 10—1885. sz. a. értesitése, mely szerint nevezett egyesület a jánosfalvai ref. iskola tanitójának fizetéséhez az egylet fenállása egész tartamára évenként 100 frtot szavazott meg, csupán azon feltétel alatt, hogy az iskola hazai törvényeink értelmében való berendezettséggel állandó müködését megtartsa.

A biharmegyei népnevelési egyesület szép ajánlata, jegyzőkönyvi köszönet kifejezése mellett, örvendetes tudomásul vétetik.

Az esperesi hivatal pedig utasittatik, hogy a jánosfalvai elhanyagolt iskolára a legéberebben figyelve, a szükségesnek látott legerélyesebb intézkedéseket megtenni el ne mulaszsza.

45. Kálmán Gyula, a reformátusok debreczeni főgymnasiumának V-ik osztályába járó „szegény tanuló“ kéri, hogy a folyó 1884—5-ik iskolai évre, bemutatott bizonyitványa alapján, egyházmegyénk alapitványára vétessék fel.

Kérelme megadatik, miről a reformátusok debreczeni főgymnasiumi igazgatósága jegyzőkönyvi kivonatban értesittetni rendeltetik, azon megjegyzéssel, hogy miután ez alkalommal több kérelmező nem volt, még egy másik jóigyekezetü tanulót, egyházmegyei alapunk jótékonyságában böles belátása szerint részesiteni, — s arról egyházmegyénk elnökségét értesiteni szíveskedjék.

46. Hunyadi László pankotai segédlelkész, ily minőségben, egyházmegyénkbe való kebeleztetését kéri.

Bemutatott bizonyitványai alapján: kérelme megadatik.

47. Csík Albert ó-aradi segédlelkész szintén bekebeleztetését kéri.

Bemutatott bizonyitványai alapján, egyházmegyénk segédlelkészeinek sorozatába felvétetik.

48. Kozma Zsigmond nagy-szalontai segédlelkész, egyházmegyénk segédlelkészei közzé való felvételét kéri.

Bemutatott első lelkészképességi bizonyitványa alapján egyházmegyénk segédlelkészei közzé felvétetik.

49. Bátori István, a debreczeni tanitóképezdéből vizsgázás feltétele mellett Erdő-Gyarakra kibocsátott ideiglenes tanitó, ily minőségben megerősittetését kéri.

Vizsgázás kötelezettsége mellett, egy évre, ideiglenesen megerősittetik.

50. Szücs Ferencz belényesi orgonista-tanitó bemutatott okmányai alapján állomásán megerősittetik.

51. Nagy Lajos, sarkadi leányiskola tanitó, népiskolai tani'ói oklevelét bemutatja.

Tudomásul vétet k.

52. Székely Sándor, német-peregi előkönyörgő tanitó kéri, hogy Kis-Peregen töltött 2 és ½ évi tanitóskodása idejéről fenmaradt tandij-hátrálék követeléseinek vagy behajtására, vagy megtérítésére a kis-peregi egyházi elöljáróság köteleztessék.

Mivel nevezett tanitót megillető 17 forint tandij-hátrálék beszedésére a kis-peregi egyháztanács már elnökileg kötelezte-tett; mivel a kis-peregi presbyterium bebizonyitotta, hogy másnemü 4 rendbeli követelése nevezett tanitónak, helytelen feltevésen alapulván, jogtalan: ujabb intézkedés szüksége nem forog fen.

53. Beterjesztetett az okányi elöljáróság által az ott épiteni szándékolt lelkészlak költségvetése és tervrajza, az egyházközségi közgyülés elfogadó határozatának és Veres Károly épitész azon szakértői véleményének kiséretében, hogy az ablakok és ajtók festései a szerződésben sehol elő nem fordulván, a vállalkozó erre is köteleztessék. Máskülönben a szerződésben foglalt árak a helyi viszonyokhoz képest elfogadhatók.

A tervrajz és költségvetés helybenhagyatik.

A vállalkozóval kötött szerződés, a szakértői vélemény értelmében tett pótlás után, kötelező erejünek kimondatik.

Az okányi egyházi elöljáróság, a terv és költségvetés megtartása kötelezettségével, az épitkezés keresztülvitelére felhatalmaztatik.

54. Olvastatott a fekete-körösi öblözet elnökségének 20—1885. sz. a. kelt átirata, melyben tudatja, hogy a folyamatban levő töltés épités alkalmával a tamásdai ref. lelkész belsőségéből 38 □ öl terület 15 frt 20 krért, a tanitóéból 37 □ öl 14 frt 80 krért szabályozási czélokra kisajátittatott, s ezen kivül 4 dárab kivágott gyümölcsfáért 4 frt kiutalványoztatott.

A szerződéseket jóváhagyatni kéri, egyszersmind kérdést tesz, hogy a kisajátitott területek kárpótlási ára a tamásdai lelkész, illetőleg tanitó kezeihez, vagy az egyházmegye pénztárába lesz-é fizetendő?

Az egyházmegyei közgyülés mind a két kisajátitási szerződést jóváhagyta, s azoknak a jóváhagyás záradékával leendő ellátását elrendelte.

Az ingatlanokért járó 15 frt 20 kr és 18 frt 80 kr kárpótlási tőke a tamásdai egyház elidegenithetetlen alapvagyona gyanánt lévén tekintendő, elhatároztatott, hogy az, mint ilyen, takarékpénztárilag kezeltessék oly formán, hogy a kamatokat a lelkész, illetőleg tanitó fogja élvezni.

A gyümölcsfáért járó 4 forint kárpótlás a lelkész és tanitó részére kiutalványoztatott.

Miről a megkereső társulat értesitendő lesz.

55. Olvastatott a tamásdai ref. egyház kérvénye, melyben a lelkészi és tanitói beltelkekből a fekete-körösi társulat által ujabban 50—60 □ ölre eszközölni kivánt kisajátitás jóváhagyásáért folyamodnak.

Minthogy a kérelem tárgya, még a fekete-körösi vizszabályozó társulatnál sem nyert elintézést, e tárgyban a közgyülés érdemleges határozatot nem hozhat. Hanem kiadja e folyamodványt esperes urnak oly megbizással, hogy, ha a társulat megkeresése beérkezik, a továbbiak iránt a körülményekhez képest intézkedjék.

56. Olvastatott a pankotai ev. ref. egyházközségnek 51 frt 46 kr illetékegyenértéki adó leengedése tárgyában a nagyméltóságu magy. kir. pénzügyminiszteriumhoz intézett folyamodványa.

A kérvény, mielőtt illetékes helyére felterjesztetnék véleményes jelentéstétel végett, kiadatott Sánta István ügyvéd — egyházmegyei világi főjegyzőnek azzal, hogy jelentését esperes urhoz mielőbb adja be, ki is ennek beérkeztével, a kérvény elintézésére megbizást nyert.

57. Olvastatott a pécskai kir. kincstári uradalomhoz tartozó telepitvényes községek belhivatalnokainak folyamodványa, melyben a nagyméltóságu pénzügyminiszteriumhoz intézendő felterjesztés által eszközöltetni kérik, hogy a lelkészek és tanitók kincstári adomány földjei rendeltetési czéljukra kiszolgáltassanak.

Minthogy e folyamodvány, semmiféle olyan adattal támogatva, okmányokkal felszerelve nincs, melyre folyamodók a kérelmet fektetik, annak tárgya iránt a közgyülés ez alkalommal lépéseket nem tehet; hanem felhivja folyamodókat, hogy a tény-

álladékot előtüntető, kellően felszerelt és indokolt kérvényt terjesszenek elő.

58. Olvastatott a kis-peregi ref. egyház kérvénye, melyben néhai Kovács Bálinttól örökölt ingó és ingatlan javak eladására engedélyért folyamodik.

Tekintve, hogy az aradi kir. törvényszék, mint birtokbiróság 9090—1884. számu átadási okirata szerint néhai Kovács Bálint után maradt és a kis-peregi 48 t. j. könyvi házas belsőség, az ezután járó legelő illetmény birtok hányada és egyéb javaira örökös gyanánt a kis-peregi ref. egyház lett biróilag elismerve; tekintve, miszerint már a végrendelet ugy intézkedik, hogy mindezen javak árverésen adassanak el és a tartozások levonása utáni maradvány a templom belső felszerelésére és az urasztala diszitésére fordittassék: a hagyatéki javaknak árverésen leendő eladását az egyházmegye engedélyezi oly hozzá tétellel, hogy ezen határozat megerősités végett az egyházkerülethez is felterjesztendő.

59. Olvastatott a kis-peregi ref. egyház folyamodványa, melyben a kis-peregi 165. sz. t. jegyzőkönyvben foglalt iskola telekből 229 □ öl területnek 71 forint 56 krajczárért Simon György részére lett eladását jóváhagyatni kéri.

A kérelemnek indokainál fogva hely adatott, s a beadványhoz csatolt szerződés jóváhagyatott, s végleges megerősités végett a főtiszteletü egyházkerülethez felterjesztetni rendeltetett.

60. Olvastatott a sarkadi ev. ref. egyház folyamodványa, melyben temetője nagyobbitása végett Gróf Almási Kálmán urtól vásárolt, sarkadi 228. t. jegyzőkönyvi, egy hóld 150 □ öl területre vonatkozó szerződést jóváhagyás végett bemutatja.

Észrevétel nélkül jóváhagyatott, megerősittetett és a főtiszteletü egyházkerülethez felterjesztetni rendeltetett.

61. Olvastatott a tamásdai ref. egyház kérvénye, melyben hivatkozva arra, hogy a maradvány földek váltságdija az urbéri egyesség értelmében egyenlően illeti a reformált és görög-keleti egyházat, de a váltságdijból azon egyes földtulajdonosok, kik a maradvány földeket birják, eddig elé egy krajczárt sem fizettek meg, a különben is igen szerény anyagi helyzetü egyháznak pedig ezen összegre égető szüksége van: intézkedést kér, hogy ezen régi hátrálékok minél előbb beszedessenek és rendeltetési czéljukra fordittassanak.

Kiadatott esperes urnak, oly megbizással, hogy a kérelem tárgyát vizsgálja meg, s a mennyiben a panaszt alaposnak ta-

lálja, a hátrálékok behajtása iránt saját hatáskörében tegye meg a szükséges lépéseket.

62. A szentleányfalvai ev. ref. egyház, a gyülekezeti tagok által önként felajánlott 49 frt 60 kr. közalapi évi járuléknak, 36 frt 30 krajczárral apaszthatásáért, illetve — az 1884-ik s a további évekre szólólag 13 frt 30 krajczárra leszállithatásáért folyamodik.

A kérelemnek hely nem adatik, mert, nem tekintve azt, hogy kérelmező egyház már eddig is nyert segélyt, s ujabban is tetemes összegü közalapi segélyért folyamodik, — a kérelem tárgya részben a multra vonatkozik, melylyel szemben legfeljebb is bevehető és be nem vehető hátrálékok elbirálásáról lehet egyedül szó.

63. A szentleányfalvai egyház, jóváhagyás végett bemutatja, lelkészi lakának szakértőileg átvizsgált költségvetését és tervrajzát, az e tárgyu presbyteriumi és egyházközségi közgyülési határozattal.

Folyamodó egyház, e tárgyu, közgyülési határozata az egyh. törvény 233. §-a értelmében megerősittetik, azon utasitással, hogy az épitési költség fedezéséről kellőleg gondoskodjék, pontosan megtartván a költségvetésre tett szakértői megjegyzéseket.

64. A kötegyáni egyházközségi közgyülésnek f. év márczius 8-ik napján, Szél Kálmán esperes elnöklete alatt, az ujonnan megállapitott egyházi adókulcs tárgyában hozott határozata:

az egyházi törvény 233. §-a értelmében véglegesen jóváhagyatik, s ahozképest a 8 osztályu egyházi adónak, a mellékelt táblázatos kimutatás szerinti kivetése az egyház elöljáróságának meghagyatik, a Hajdu Lajos kötegyáni lakos és érdektársainak, — ezek képviseletében Hegyesi Márton n. váradi ügyvédnek e tárgyban, január hóban kelt, s közgyülésünkhöz intézett, — de már tárgytalanná vált kérelme figyelembe nem vétetvén.

65. A szentleányfalvai egyház, lelkészi lakának sürgőssé vált, s két évre tervezett kiépithetése czéljából, az 1026 forintra tett épitési költség 500 forintot tevő, s az egyháztagok nyomasztó helyzete miatt azokra ki nem róható részének részben fedezésére 300 forint közalapi segélyt kér.

Tekintettel az épitkezés halaszthatatlan sürgős vóltára, s a még meg nem váltott kincstári földeken élőtelepitvényes lakosok anyagi nyomasztó helyzetére, valamint az épitési költségnek szakértői helybenhagyására, s végre a hiányzó 500 forint összeg nagyságára, egyházmegyei közgyülésünk a kért 300 forint közalapi segélyt megadandónak véleményezi.

66. A belényesi egyház, adósságának törleszthetésére, s épitkezési javitásokra 425 forint segélyt kér a közalapból.

A nagyrészt szegény iparosokból álló, s idegen nemzetiség s felekezetek közt élő szegény egyházközség, adósságának törleszthetése-, s épületeinek kijavittathatása czéljából 200 forint közalapi segélyre ajánltatik.

67. A remetei egyház, épitkezési javitásokra, 324 forint közalapi segélyért folyamodik.

Kérelmező egyházban az épitkezési javitások szüksége fenforog, ugyanazért ez — egyházmegyénk legkijebb tolt őrpontján, — idegen elemek közt élő, s jó részben szegény tagokból álló egyházközségnek, emlitett szükségei fedezésére 100 forint közalapi segélyt adhatónak vél egyházmegyénk.

68. Sonkolyos egyházközség, épitkezési javitásokra 80 forint közalapi segélyt kér.

A már többször segélyezett egyház segélyre ez uttal nem ajánltatik.

69. A jánosfalvai leányegyház rozzant temploma tetőjének kijavitására 47 frt segélyt kér a közalapból.

Folyamodó leányegyház részére a templom fedél kijavitásának szükséges voltára, — s az egyháztagok szegénységére való tekintetből, — a kért 47 forint közalapi segély megadhatónak véleményeztetik.

70. Fekete-tóti egyházközség, egyháza, s iskolája fentartására, lelkésztanitója fizetésének fedezésére, 300 forint közalapi segélyt kér.

A csekély számu, s anyagilag szegény gyülekezet, mely a létért küzd önmaga is, temploma, iskolája fentarthatása czéljából 100 forint segélyre ajánltatik.

71. A pankotai egyház, épitkezései folytán rá nehezedett, s 2200 forintra tett adóssága törlesztésének könnyitésére 200 forint közalapi segélyért kérvényez.

Az anyagilag szegény, s adóssággal terhelt egyház nyomasztó anyagi helyzetének könnyitése czéljából 100 forint segélyre ajánltatik.

72. Ménes-gyoroki egyház, régi adósságai törlesztésére, s közszükségei fedezésére 150 forint közalapi segélyt kér.

A csekély népességü egyház adósságának törlesztésére, — tekintettel az egyházat alkotó tagok szegény vóltára, s az anyagilag szegény egyház miszsziói fontosságára, — a kért 150 forint segélyt megadandónak véljük.

73. Tamásda egyházközség, középületei javitására 300 forint közalapi segélyt kér.

A szükséglet teljesen ismeretlen levén, a kellő kimutatás hiánya miatt segélyre nem ajánltatik.

74. Belényes-Ujlak egyházközség, torony, templom javitására, s adósság fizetés fedezésére 494 forint segélyt kér a közalapból.

Tekintettel arra, hogy az egyházközség szegénynek nem mondható; tekintettel a kitüntetett költségeknek szakértőileg igazolt tulmagas vóltára: ez uttal segélyre nem ajánltatik.

75. Kisháza leány-egyházközség, istálló s kocsiszin épitésre — 50 forint közalapi segélyt kér.

Sürgető szükség nem forogván fenn, segélyre nem ajánltatik.

76. Nyégerfalva leány-egyházközség, középületeinek fentarthatására, s 200 forint tartozásának törlesztésére 100 forint segélyt kér a közalapból.

Folyamodó leányegyház, gyülekezeti közszükségeinek fedezhetése czéljából, mint anyagilag szegény, tagjai számára nézve kicsiny, helyzetét illetőleg őrállói szerepre hivatott: 100 forint közalapi segélyre ajánltatik.

77. Csermő leány-egyházközség, az alakulás nehézségeivel küzdve, közszükségei fedezésére 150 forint közalapi segélyért folyamodik.

Tekintettel arra, hogy az ujonnan alakult kisded-, s idegen elemek közzé ékelt egyház tanitói állomását csak állandó segélyezés által tarthatja fenn: 150 forint segélyre ajánltatik.

78. Tömöri Mihály boros-sebesi lelkész, sanyaru anyagi helyzetének enyhitésére, s 24 községben szórványosan lakó egyháztagok évenkénti látogatására szükséges 150 forint uti költségének fedezésére 350 forint közalapi segélyt kér.

A nagy területen, — 24 községben lakó hivek lelki gondozására szükséges 150 forint uti átalányt folyamodó lelkész részére a közalapi pénztárból kiutalandónak véli egyházmegyénk.

79. Derekas János fekete-tóti lelkész-tanitó csekély fizetése pótlására 250 forint segélyt kér a közalapból.

Kérelmező lelkész-tanitó, hiányosan befolyó szerény jövedelmére, s anyagi szegénységére való tekintetből, 100 forint segélyre ajánltatik.

80. Fekete Imre ménes-gyoroki lelkész-tanitó, fizetése javitására, s a szórványosan élő ref. hivek lelki gondozása czéljából teendő uti költségek fedezésére, 210 forint közalapi segélyért folyamodik.

Folyamodó lelkész-tanitónak, csekély jövedelme gyarapitására, s különösen miszsziói utja költségeinek fedezésére, 150 forint segély adását véleményezzük.

81. Sipos Imre belényesi lelkész, adóssága fedezésére, melyet szerény és rendetlenül befolyó fizetése, betegsége, önképzése, s családjának fentartása rovott rá, — s ebből kifolyó nyommasztó helyzetének enyhitésére, 200 forint közalapi segélyt kér.

Kérelmező lelkész, szerény fizetésére, anyagi nyommasztó helyzetére, s kiváló fontosságu müködési helyére való tekintetből 200 forint segélyre ajánltatik.

82. Szücs Imre bélzerindi lelkész-tanitó, a régi Bél-Zerind elpusztulása folytán kezében egyesitett lelkészi és tanitói hivatalának kettős terhére utalva, és mert régebbi lelkészi fizetésénél 60—70 forinttal kevesebbre menő évi jövedelme van — 150 forint segélyt kér a közalapból.

Tekintettel arra, hogy folyamodó már könyöradományban részesült, s viszonylag kedvező anyagi helyzetben van: ez uttal segélyre nem ajánltatik.

83. Ujbélzerindi egyházközség, templom épitési czélra, 500 forint közalapi segélyt kér, s egyuttal bemutatja az épitési költség tervét.

Egyházmegyénk, sem a czélba vett erőfeletti épitkezés költségének helybenhagyásához, sem e költség fedezésére kivánt közalapi segély megajánlásához javaslatával nem járulhat; hanem, a már nyert közsegélyből előállitható imaház épitését ajánlja.

84. Gál Ferencz szakáli lelkész, családja fentarthatására, — csekély jövedelmére hivatkozva: 260 forint közalapi segélyt kér.

Folyamodó lelkész, gyermekeinek neveltetésére, s jövedelmének csekély vóltára való tekintetből: 100 forint segélyre ajánltatik.

85. Szakál egyházközség iskolai czélokra, s más egyházi közszükségekre 700 forint segélyt kér a közalapból.

A kisded egyház erősbitése az egyháztagok szegénysége miatt kivánatos levén, részére 100 forint segélyt utalandónak vélünk.

86. Fábián László nyégerfalvai tanitó államsegély-nyerhetése tárgyában, 4 darab melléklettel benyujtott kérelme;

tekintettel az illető fizetésének csekély vóltára, folyamodónak hivatali buzgalmára, s különösen arra, hogy az adandó segélylyel, a törvény által követelt tanitói oklevelet kivánja magának megszerezni: az egyházkerület államsegélyt kiosztó bizottságához meleg ajánlat kiséretében terjesztetik fel.

87. A pankotai egyház elöljárói folyó évi márczius 14-én tartott közgyülési 2. számu, s mellékletben is beterjesztett végzés alapján a lelkész-tanitóságnak ujabb 3 évre leendő engedélyezése tárgyában kérelmeznek. Ugyan e tárgyban Kocsa Károly lelkész az esperesi hivatalhoz intézett beadványában, némely, ama hivatolt határozattal elégületlen elemek izgatása miatt kijelenti, hogy többször emlitett határozatot ezek folytán magára nézve kötelezőnek nem tartja mindaddig, mig ez ügyben vizsgálat, s felsőbb hatósági intézkedés nem történik.

Az ügy megvizsgálásával az egyházmegyei egyházlátogató küldöttség megbizatik.

88. A bélzerindi egyház elöljárói kimutatást terjesztenek be azon iskolai tanszerekről, melyeket a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszterium a bélzerindi iskola felszerelésére adományozott.

Köszönet nyilvánitása mellett, örvendetes tudomásul vétetik.

89. Beterjesztetett a sonkolyosi iskolaépület bérbeadása tekintetében, egy részről a sonkolyosi egyházi elöljáróság — másrészről a nagyméltóságu vallás és közoktatásügyi miniszterium képviseletében Sipos Orbán biharmegyei kir. tanfelügyelő között kötött szerződés 3 egyenlő példányban jóváhagyás, — és a főtiszteletü egyházkerületi közgyülés elé, megerősités kinyerése czéljából felterjesztés végett.

Ezzel kapcsolatban olvastatott nevezett tanfelügyelő azon megnyugtató nyilatkozata, mely szerint, mig a sonkolyosi állami iskola a hitfelekezet épületében lesz elhelyezve, református tanitó alkalmaztatván: az egyszersmind a kántori teendők végzésére is felhatalmaztatik.

Jóváhagyó tudomásul vétetik és végleges megerősités végett a főtiszteletü egyházkerületi közgyülés elé terjesztetik.

90. Tamásda tanitót — Horvát Károly sarkad-kereszturi tanitó más tanitóságot kérvén:

Horvát Károly sarkad-kereszturi tanitó a tamásdai tanitóságba áthelyeztetik.

91. A püspöki körözött iratok
levéltárba tétetni rendeltetnek.

92. Jelengyülés jegyzőkönyvének hitelesitésével:
Szél Kálmán esperes, Ercsei Sándor és Szalontai Nagy Sándor tanácsbirók megbizatnak.

Mindezen számokat hitelesitették: Nagy-Szalontán 1885. április 10-ik napján Szél Kálmán, Ercsei Sándor, Nagy Sándor.

A 14, 15, 16, 21, 51, 62—88 számokat jegyzette: Nagy Imre egyházmegyei lelkészi aljegyző.

A 29, 54—61. számokat jegyzette: Sántha István egyházmegyei világi főjegyző.

A többi számokat jegyzette: Balog Ambrus egyházmegyei lelkészi főjegyző.

Jegyzőkönyv,

mely felvétetett a nagy-szalontai ev. ref. egyházmegye 1885. márczius hó 26-dik napján Nagy-Szalontán tartott birósági ülésén.

Jelen vóltak: Szél Kálmán esperes és Ercsei Sándor helyettesitett egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Szalontai Nagy Sándor, Nagy Péter, Böszörményi Károly lelkészi-, Tisza István világi tanácsbirák.

93. Szél Kálmán esperes felhivására, Balog Ambrus előadó előterjeszti, hogy a biharmegyei kir. tanfelügyelő 1884. április 23-án kelt, s főtiszteletü püspök urhoz intézett 436. sz. a. levelében jánosfalvai tanitó Ács László ellen több rendbeli panaszt és kifogást emelt, melynek következtében esperes ur püspökileg utasittatott a felmerült panasz megvizsgálására és jelentéstételre.

Ebből folyólag, esperesi megbizásból Sipos Imre belényesi lelkész több izben, u. m. folyó évi január 11, február 18, 19 — majd Benedek László világi tanácsbiróval együtt márczius 2-dik napjain vizsgálatot tartván: a jánosfalvai iskolát nagyon is elhanyagolt állapotban találták, minek oka, az iskola teljes felszereletlensége mellett, Ács László tanitó azon menthetetlen eljárása, — mit maga sem tagad — hogy a belényes-ujlaki körjegyző mellett segédkezvén, a községtől legtöbbször távol van, s igy tanitói kötelmeit teljesen elhanyagolja, s a tanitóságnak csak czimét viseli.

Ács László egyszersmind irásban jelenti, hogy fegyelmi ügyének mai tárgyalásán gyengélkedő egészsége miatt nem jelenhet meg.

Ács László jánosfalvai tanitó, tanitói kötelességének nagymérvü elhanyagolása miatt, az egyházi törvények 246-ik §-ának b) pontja alatt kiszabott másodfoku büntetésre, azaz feddésre itéltetik, komolyan felhivatván jövőre nézve tanitói kötelességeinek hüséges, kitartó, pontos és ügybuzgó teljesitésére.

A tanitósággal össze nem férő minden más teendőtől, és igy a segédjegyzősködés tovább folytatásától is határozottan eltiltatik. Állásában való megmaradása, valamint a biharmegyei népnevelési egyesület által adandó javadalom élvezése, a tanitásban elért kellő siker felmutatásától feltételeztetik. A mennyiben pedig az iskola felszereletlen, utasittatik a jánosfalvai egyház, a szükséges taneszközöknek egy hónap alatti beszerzésére.

Ezen itélet ugy Ács Lászlóval, mint a jánosfalvai egyháztanácscsal közlendő.

Indokok. A mennyiben panaszlott, az egyházi törvények 169-ik §-ában megszabott tanitói kötelességeinek teljesitését elhanyagolta, ugyanazon törvények 257-ik §-ának e) pontja szerint fegyelmi vétséget követvén el: nagy mérvü kötelesség mulasztása még a másodfoku büntetés alkalmazása által is irgalmasan van sujtva.

Azonban figyelembe véve panaszlottnak javulásra reményt nyujtó beismerését s azon igéretét, hogy jövőben nagyobb szorgalommal tanit: birósságunk még most magasabb foku büntetést nem alkalmaz. De a tanitósággal össze nem férő, sőt annak rovására üzött segédjegyzői teendőktől, s minden más meg nem engedhető mellékfoglalkozástól eltiltani kellett.

A mennyiben pedig az e. t. 284. §-ának harmadik kikezdésében foglalt azon rendelkezésnek, hogy ez itélet a biróság szine előtt szóval hirdettessék ki az elmarasztalt félnek — eleget tenni azért nem lehetett, mert sem Ács László, sem megbizottja meg nem jelent: birósságunk az e. t. 286-ik §-ának alapján ez itélet irásban leendő közlését látta legczélravezetőbbnek kimondani.

Szél Kálmán,
ev. ref. esperes.

Ercsei Sándor,
helyettes egyházmegyei gondnok.

Jegyzette

Balog Ambrus
egyházmegyei lelkészi főjegyző.

Tárgymutató.

1. Az egyházak és tanitótestület képviselői megbizó leveleik alapján igazoltatnak.
2. A meg nem jelenhetett tagok jelentése köztudomásra hozatik, Ercsei Sándor helyettes elnöktársul felkéretik.
3. A tanácskozási sorrend megállapittatik.
4. Tisza István, mint világi tanácsbiró az esküt leteszi.
5. Egy lelkészi-, két világi tanácsbiróságra, világi aljegyzőségre a szavazás elrendeltetik. Szavazatbontó bizottság választatik. Lovassi Ferencz leköszönt tanácsbirónak, 30 évi hü szolgálatáért jegyzőkönyvileg köszönet nyilvánittatik.
6. Esperesi jelentés tudomásul vétetik. Inditványai határozati erőre emeltetnek.
7. Fónagy László emlékezete jegyzőkönyvileg megörökittetik.
8. Esperesi számadás megvizsgálására bizottság küldetvén: ennek jelentése alapján a felmentvény megadatik.
9. Államsegély kiosztása iránt beadott inditvány elfogadtatik.
10. Katona Mihály lelkész-gyámintézeti pénztárnokká lett megválasztása tudomásul vétetik.
11. Lelkész-gyámintézeti pénztár számadása tudomásul vétetik.
12. Lelkész-gyámintézeti pénztárnok fizetése 100 frtra emeltetik.
13. A lelkész-gyámintézeti választmány ujból megalakitása elrendeltetik.
14. Jelentés az egyházmegyei házi pénztárról. A hátrálékosok kimutatása.
15. A költség előirányzat elfogadtatik.
16. Uj-Bátor, Gyorok filiái és Csermő két krajczáros főiskolai épitési tartozásai leirás végett a kerületre terjesztendők.
17. Jelentés az elnökileg elintézett ügyekről.
18. Jelentés a skontró ügyekről.
19. Az egyházmegyei iskolafelügyelőség felállittatik.
20. Balog Endre és Kálmán Elek volt lelkészek oklevelei érvénytelenekül nyilvánittatnak.
21. Az esperesi kar javaslata a segédlelkészek ügyében elfogadtatik.
22. A lelkészképesitő vizsgálatok iránti inditvány helyeseltetik.
23. A debreczeni főiskolai tanárok választására vonatkozó inditvány pártoltatik.
24. Az esperesi kar véleménye a beregi inditvány felett helyeseltetik.
25. A főiskolai épitkezési költség tartozását minden hátrálékos egyház f. é. október 1-ig törleszsze.

26. Zsinati költség tartozását minden hátrálékos egyház fizesse be.
27. A nem biztositó egyházak a biztositásra utasittatnak.
28. A főiskolai muzeumi bizottságba tagok ajánltatnak.
29. Számvevőszék jelentése.
30. Lelkészjelölő bizottság megalakittatik.
31. Egyházkerületi képviselők megválasztatnak.
32. Árpádon az elhalt leánytanitó helyettesitése engedélyeztetik.
33. A nagy-zerindi presbyterium határozata a szabad iskolázás ügyében tudomásul vétetik.
34. A nagy-zerindi alapok kimutatása tudomásul vétetik.
35. A belényes-ujlaki egyház föld-cseréje helybenhagyatik.
36. A nagy-szalontai presbyterium belkörü intézkedése a közalap ügyében jóváhagyatik.
37. A ménes-gyoroki lelkészjelölés és választás tudomásul vétetik.
38. Kutasi Lajos sonkolyosi lelkész lemondása elfogadtatik.
39. Kutasi Lajos segély iránti kérvénye a gyámintézeti választmányhoz áttétetik.
40. Kis Sándor körösszeg-apáti tanitó hivataláról lemond.
41. Baksai Gyula szentleányfalvai tanitó hivataláról lemond.
42. Vida Ferencz a szentleányfalvai tanitóságban megerősittetik.
43. A sonkolyosi lelkészi dijlevél módositása helybenhagyatik.
44. A jánosfalvai tanitó részére a biharmegyei népnevelési egyesület által felajánlott 100 frt évi segély köszönettel vétetik tudomásul.
45. Kálmán Gyula egyházmegyénk alapitványára 1884—5. iskolai évre felvétetik.
46. Hunyadi László pankotai segédlelkész bekebeleztetik.
47. Csík Albert ó-aradi segédlelkész bekebeleztetik.
48. Kozma Zsigmond szalontai segédlelkész bekebeleztetik.
49. Bátori István erdő-gyaraki tanitó ideiglenesen megerősittetik.
50. Szücs Ferencz belényesi orgonista-tanitó megerősittetik.
51. Nagy Lajos sarkadi leánytanitó oklevelét bemutatja.
52. Székely Sándor kis-peregi volt tanitó követelései intézkedést nem szükségelnek.
53. Az okányi lelkészlak költségvetése és tervrajza helybenhagyatik.
54. Intézkedés a tamásdai kisajátitott belsőségek árának hova forditása tárgyában.
55. A tamásdai ujabb kisajátitás ügyében intézkedni az esperes megbizatik.
56. A pankotai egyház illeték-egyenértéki ügyben benyujtott folyamodványa Sánta István ügyvédnek véleményes javaslat végett kiadatik.
57. A pécskai uradalomhoz tartozó telepitvényes községek belhivatalnokainak folyamodványa felszereletlenség miatt nem támogattatik.
58. A Kovács Bálint hagyaték elárverezése a kis-peregi egyháznak engedélyeztetik.
59. A kis-peregi iskolatelekből 229 □ öl eladása jóváhagyatik.

60. A sarkadi egyház temető nagyobbitás czéljából történt vásárlása jóváhagyatik.
61. A tamásdai maradvány földek váltsága ügyében vizsgálattal, esetleg intézkedéssel esperes megbizatik.
62. A szentleányfalvai egyház közalapi járulékának apasztása nem engedélyeztetik.
63. A szentleányfalvai lelkészlak tervrajza és költségvetése helybenhagyatik.
64. A köte-gyáni egyházközségi közgyülés határozata az adókulcs tárgyában helybenhagyatik.
65. A szentleányfalvai egyház 300 frt közalapi segélyre ajánltatik.
66. A belényesi egyház 200 frt közalapi segélyre ajánltatik.
67. A remetei egyház 100 frt közalapi segélyre ajánltatik.
68. A sonkolyosi egyház közalapi segélyre nem ajánltatik.
69. A jánosfalvai egyház 47 frt közalapi segélyre ajánltatik
70. A fekete-tóti egyház 100 frt közalapi segélyre ajánltatik.
71. A pankotai egyház 100 frt közalapi segélyre ajánltatik.
72. A ménes-gyoroki egyház 150 frt közalapi segélyre ajánltatik.
73. A tamásdai egyház közalapi segélyre nem ajánltatik.
74. Belényes-ujlaki egyház közalapi segélyre nem ajánltatik.
75. Kisháza közalapi segélyre nem ajánltatik.
76. Nyégerfalva 100 frt közalapi segélyre ajánltatik.
77. Csermő 150 frt közalapi segélyre ajánltatik.
78. Tömöri Mihály boros-sebesi lelkész 150 frt közalapi segélyre ajánltatik.
79. Derekas János fekete-tóti lelkész-tanitó 100 frt közalapi segélyre ajánltatik.
80. Fekete Imre ménes-gyoroki lelkész-tanitó 150 frt közalapi segélyre ajánltatik.
81. Sipos Imre belényesi lelkész 200 frt közalapi segélyre ajánltatik.
82. Szőcs Imre bélzerindi lelkész-tanitó közalapi segélyre nem ajánltatik.
83. Uj-bélzerindi egyház sem közalapi segélyre nem ajánltatik, sem templomépitési terve helyben nem hagyatik.
84. Gál Ferencz szakáli lelkész 100 frt közalapi segélyre ajánltatik.
85. Szakál egyházközség 100 frt közalapi segélyre ajánltatik.
86. Fábián László nyégerfalvai tanitó államsegélyre ajánltatik.
87. A pankotai lelkész-tanitóság ügyében az egyházlátogató küldöttség jelentése beváratik.
88. A közoktatásügyi miniszterium adománya, mely a bélzerindi iskola részére juttatott tanszerekből áll, tudomásul vétetik.
89. A sonkolyosi iskola bérbeadása ügyében az állammal kötött szerződés helybenhagyatik.
90. Horvát Károly s.-kereszturi tanitó Tamásdára áthelyeztetik.
91. A püspöki körözött iratok levéltárba tétetni rendeltetnek.
92. Hitelesitő bizottság választatik.
93. Ács László jánosfalvai tanitó feddésre itéltetik.

Füg-

I. A)

A ..... i ev. ref. egyház

Fedezet

Sorszám		Termény			Pénz	
		buza	árpa	zab tengeri		
		liter	liter	liter	frt.	kr.
1	Maradvány 1884. deczember 31-én	275	150	79	120	40
2	Államsegély				100	
3	Perselypénz				20	
4	Egyházi adóhátrálék	140	86	71	172	50
5	Kis Pál egyházfi keze alatti hátrálék	183	98	152	26	72
6	Harangpénz				10	
7	Adományok				50	
8	Szigeti föld haszonbére				32	
9	Régi temető haszonbére				16	
10	Büntetéspénz				5	
11	Szabó János tartozása				170	
12	Párbér hátrálék Kormos János egyházfinál	36	50	50		
13	A m. ref. segélyegylettől				80	
14	Tandijj				150	
15	Sarkadi Ferencz ajánlata				100	
16	Domestica 1885-re				72	
17	Malmok remélhető bevétele	480	600	500		
18	Egyházi adó folyó évre	500	800	800	350	
		1614	1784	1652	1474	62

g e l é k.

minta.

költségelőirányzata 1885. évre.

Sorszám	Szükséglet	Termény			Pénz	
		buza	árpa	zab tengeri		
		liter	liter	liter	frt.	kr
1	Lelkész fizetése	140	250	250	400	
2	Fitanitó „	100	150	150	250	
3	Leánytanitó „	100	150	150	250	
4	Gondnok „				50	
5	Egyházfi „				30	
6	Harangozó „				10	
7	Urasztalához bor és kenyér				40	
8	Tüzifa a belhivatalnokoknak				200	
9	Tüzifa az iskolák fütésére				100	
10	Irodaszerek				12	
11	Egyházmegyei és kerületi költség				85	
12	Debreczeni főiskola				40	
13	Államadó				35	
14	Épitkezés				600	
15	Tüzbiztositás				40	
16	Épületek javitása és fentartása				60	
17	Utiköltségek, napdijjak				30	
18	Az egyház ..... frt tartozása után kamat mult évről				30	50
19	Tanszerek, könyvek, nyomtatványok				40	
20	Egyházak, iskolák részére adomány				10	
21	Egyenérték				12	
22	Ünnepi legatusok				25	
23	Tanitói nyugdijj				26	50
24	Domestica 1885-re				72	
25	Adóhátrálék mult évről				11	42
26	Az egyház ..... frt tartozásából tőketörlesztés				100	
27	Az egyház ..... frt tartozása után kamat				56	50
28	Malmok kezelési költsége				25	
		340	550	550	2640	92

*

II. B) minta.

Sorszám	Év, hó és nap	Tárgy megnevezése	Termény Bevétel búza liter	Bevétel liter	Bevétel liter	Termény Kiadás búza liter	Kiadás liter	Kiadás liter	Pénz Bevétel frt	Bevétel kr.	Kiadás frt	Kiadás kr.
	1885.											
1	Jan. 1	Mult évi maradv.	900	750	420				26	70		
2	„ 25	Kis P. egyházfitól							340	—		
3	„ 28	Nagy B.-tól kamat							5	—		
4	Febr. 2	Egyházkerületi és megyei költség									37	20
5	„ 6	Tüzifa a lelkésznek									25	—
6	Márt. 12	Egri Jánostól párbérhátrálék. .							20	—		
7	„ 18	Egyházi földekért haszonbér . .							15	—		
8	Ápr. 9	Tanitó fizetése .				150	100	150			30	—
9	„ 11	Lelkész fizetése .				380	150	200			50	—
10	Máj. 26	Kis Pál vólt gondnoktól . . .	300	270	380							
11	Jun. 15	Urasztalához kenyérsütésre .				170						
12	„ 20	Máté Fer. vólt egyházfitól hátrálék	45	60	92							
13	Jul. 30	Igmándi Péter lakatos kontója .									1	70
14	Aug. 21	Harangozónak .									4	—
15	Szept. 2	Debr. főiskolának									26	—
16	„ 16	Régi temető haszonbére 1885.							50	—		
17	„ 24	Állami adó . .									48	—
18	Okt. 5	Illetékegyenérték									16	—
19	„ 26	Tanitói nyugdij .									22	—
20	„ 28	Persely pénz . .							3	40		
21	„ 30	Nagy P. ajándéka	500	300	400							
22	Nov. 1	Kutcsinálás . .									17	65
23	„ 3	Eladott 200 liter buza ára . .							8	—		
24	„ 4	Egyh. isk. adó 1884	175	190	87				182	50		
25	„ 5	U. a. folyó évről .	350	200	170				325	30		
		Összesen	2270	1770	1549	700	250	350	975	90	277	55
		Levonva a kiadást	700	250	350				277	55		
		Maradvány 1885. decz. 31-én .	1470	1520	1199				698	35		

III. C) minta.

	Termény			Pénz	
	búza	árpa	zab tengeri	frt	kr.
I. Orgonaalap.					
Állag 1885. január 1-én				229	40
Bevétel — 19. 50. 72. 83. tétel				29	60
Összesen				259	—
Kiadás — 23. 32. 46. 70. 90. tétel				70	—
Állag 1885. deczember 31-én				189	—
II. Takarékmagtár.					
Állag 1885. január 1-én	240	370	525		
Bevétel — 7. 16. 40. 42. 48. tétel	16	25	50		
Összesen	256	395	575		
Kiadás — 2. 9. 11. 33. 41. 60. tétel	250	100	400		
Állag 1885. deczember 31-én	6	295	175		
III. Sebesi alapitvány.					
Állag 1885. január 1-én	600	800	350	579	04
Bevétel — 4. 16. 19. 51. 62. tétel	—	250	75	120	—
Összesen	600	1050	425	699	04
Kiadás — 3. 8. 21. 30. 75. tétel	510	800	—	96	—
Állag 1885. deczember 31-én	90	250	425	603	04